

The Lithuanian Weekly „Tėvynė“
Published Every Friday
By the Lithuanian Alliance of America
Dr. M. J. Vinikas, Sec'y & Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States \$1.50
To Foreign Countries \$2.00
„T E V Y N Ė“
307 W. 30-th Street, New York, N. Y.

T E V Y N Ė

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS

Telefonas L.Ackawanna 4-5529

„Tėvynė“ Savaitinis Laikraštis

Leidžia kas Pankadienį
Susivienijimas Lietuvių Amerikoje
Dr. M. J. Vinikas, Sekr ir Adm.
PRENUMERATA METAMS:
Jungtinėse Valstijose \$1.50
Kitose Valstybėse \$2.00
„T E V Y N Ė“
307 W. 30-th Street, New York, N. Y.

No. 20

Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, Authorized on June 27, 1918.

New York, N. Y., Gegužės (May) 15, 1936.

Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, N.Y., under the Act of March 3, 1879.

Vol. XXVI

Lietuvos Seimo Rinkimai Ivyks Birželio 9-10 d.

WASHINGTON, D. C.—Lietuvos Pasiuntinybė gegužės mėn. 10 d. gavo iš Kauno šito oficialę žinią apie Seimo rinkimus:
„Seimo rinkimai Lietuvoje paskirti birželio devintą-dešimtą pagal veikiančią konstituciją visuotinių lygių tiesių slapto balsavimu proporcinge sistemoje. Kandidatų sąrašus nustatys gyventojų rinktos Apskričių Tarybos. Rinkimų įstatymas leidžia balsuotojams pasirinkti kandidatus kelių sąrašų. Visa Lietuva suskirstyta aštuoniomis apygardomis keturiasdešimties devyniems atstovams išrinkti. ELTA.“

SLA. Pildomosios Tarybos Rinkimų Daviniai

SLA. Prezidento F. J. Bagočiaus paskirta Pildomosios Tarybos rinkimų balsams suskaičiuoti komisija, gegužės 12 dienos popietyje baigė balsus suskaičiuoti. Komisiją sudarė SLA. Kontrolės Komisijos narys p. S. A. Cibulskas ir SLA. 38 kuopos nariai pp. J. Valaitis ir V. Kalvelis. Pilnas komisijos raportas tilps sekamos savaitės „Tėvynės“ num., o šia proga paskelbiame tik gautinas oaiškas skaitlines, kiek kuris kandidatas balsų gavo.

Prezidento Urėdai —

F. J. Bagočius 3,669
N. Rastenis 2,227
J. A. Čepononis 251

Vice Prezidento Urėdai —

J. K. Mažukna 3,432
A. O. Šalna 2,659

Sekretoriaus Urėdai —

M. J. Vinikas 3,394
P. Jurgeliūtė 2,466
W. J. Morris 237

Išrinkto Urėdai —

K. P. Gugis 3,374
J. S. Lopatto 2,717

Išdo Globėjų Urėdai —

S. Mockus 3,442
E. Mikuziūtė 3,170
A. Zalatorius 2,159
J. Miliauskas 2,669
K. Preytis 328

Daktaro Kvotėjo Urėdai —

Dr. J. Staneslow 3,106
Dr. A. J. Valibus 655
Dr. M. Mikolainis 1,922

SUKILIME UZMUŠTA 12 GREKŲ.

SALONIKAI, Grekija. — Čia eina tabako darbininkų streikas. Tarpe strikiančių ir policijos gegužės 9 d. įvyko susirėmimas, kuriame 12 užmušta ir apie 30 sužeista. Streikieriai buvo užsibarikadavę dirbtuvėje ir pasislėpę bažnyčioje; policijai juos puolant, pradėjo skambinti varpais. Pirm šio susirėmimo diena anksčiau buvo kitas susirėmimas tarpe strikiančių ir streiko laužytojų, kuriame sužeista 125 asmenys. Policija įsikilo, norėdama nerimą sulaukyti.

Per 62 val. iš Euro- pos į Ameriką

NEW YORK, N. Y. — Gegužės 6 dieną į New Yorką atskido naujas Vokietijos zepelinas Hindenburg, kuris yra didžiausias ir moderniausias įrengtas šios rūšies lėktuvas. Iš Vokietijos, Friedrichshafen erodromo, į Lakehurst, N. J. Jungtinių Valstijų militarį erodromą, Hindenburgui atskirti ėmė 61 valandą ir 50 minutų. Tai rekordinis iš Europos į Ameriką skridimas, nes iki šiol dar nė vienas lėktuvas-zepelinas nėra taip greit atskridęs, nors tuo pačiu tarpu padarė 4,381 mylią kelio. Su Hindenburgu atskrido 51 keleivis, kuriuos aptarnavo 67 lėktuvo įgulos žmonės. Jis taipgi atkris daug laisčių ir šiek tiek pirkinių.

Kiek nupasakoja lėktuve būvę keleiviai, tai kelionė per Atlantiką buvo visais žvilgsniais patogi: galėjo kiek norėję valgyti, miegoti ir linksminis. Ypatingiausia tai dar tas, kad iš lekiančio Hindenburgo buvo duodami koncertai ir sakoma kalbos per radio, kai zepelinas prisiartinio Amerikos sausžemio, budamas 1,000 pėdų virš jūrų augštumuose. Ypatingą kalbą pasakė lėktuvo konstruktorius ir vyriausias komandantas Dr. Eckener, kuris pasigrožėjo savo padaru ir pareiškė, kad ateity bus galima dar geresni ir patogesni lėktuvai įrengti.

New Yorko lėktuvas atatinkamai priimtas, nors šį didmiesį pasiekė tuo laiku, kada žmonės dar saldžiai miegojo, būtent 5 val. ryte. Erodromo lėktuvas aplankė daugybę amerikiečių. Hindenburgas atgal išskrido gegužės 12 d., anksti ryte, išsiveždamas taipgi 47 keleivius, nemaža laisčių ir smulkių pirkinių. Dr. Eckener spėja, kad atgal sugrįžti ins tik apie 52 valandas.

LIETUVOJE YRA 2,983 AKLIEJAI.

Pereitų metų pabaigoje visoje Lietuvoje buvo padarytas aklių surašymas. Per jį buvo rasta 2,983 aklieji. Per 1923 metais buvusį surašymą buvo rasta 3,129 aklieji. Tuo metu Lietuvoje aklių skaičius mažėjo. Šis reiškinys aiškinamas tuo, kad gyventojams vis daugiau naudojantis prieinama medicinos pagalba, sergančių skaičius nuolat mažėja, o drauge su juo mažėja ir aklių skaičius. Lietuvoje aklieji turi savo prieglaudą ir mokyklą, išlaikomą akliams globoti draugijos.

AUŠRININKAS DR. JONAS ŠLIUPAS,
Amerikos Lietuvių Budintojas
Ir SLA. Garbės Narys.

NEW YORK, N. Y., geg. 12. — Šiandien 9 val. ryte, Švedų Amerikos Linijos laivu Drottensholm į Ameriką paviešėti atvyko daug metų čia kultūrinius darbus veikęs aušrininkas Dr. Jonas Šliupas su savo žmona ir sunum vytautu. Musų senas darbuotojas išrodo gerai ir energingai — tas pats Šliupas, koks buvo jau keliolika metų atgal, kuomet Amerikoje gyveno ir darbavosi.

Tuo pačiu laivu atvyko ir kiti du žymūs asmenys, būtent Švedų Linijos atstovas Klaipėdos skyriaus, p. P. Zaborskis ir Klaipėdos Krašto žurnalistas, gubernatūros valdininkas, p. V. Bakunas.

800 Bedarbių Mar- šuoja į Pa. Sostinę

HARRISBURG, PA. — Į Pennsylvania valstijos sostinę, Harrisburg, maršuoja virš 800 bedarbių delegatų iš kai kurių Pa. valstijos miestų. Į Harrisburg burs delegatų jau yra atvykęs pirmiau. Minima delegacija reikalauja Pa. kongreso atidaryti uždarytas angliakasyklas ir dirbtuves bei panaudinti jose darbus su unijinėmis algomis ir kt. dalykų.

1,000,000 ITALŲ APSIGY- VENS ETIOPijoje.

ROMA, geg. 11. — Emigracijos komisariatas jau rengia išsiuntimą į užkariautą Etiopiją 200,000 talų šeimynų, kurios sudarys nemažiau 1,000,000 asmenų. Dalis bus tų šeimynų, kurių kareiviai ir darbininkai jau dabar randasi Etiopijoje. Daugiausia bus tai kaimiečiai-žemdirbiai, kurie turės Rytinėje Afrikoje apsigyventi.

PAGERBTA MOTINOS.

NEW YORK, N. Y. — Kaip jau įprasta, antrą sekmadienį gegužės mėnesio visoje Amerikoje minėta „Motinos Diena“. Šia proga surengta įvairių parengimų su pritaikintomis prakalbomis motinoms pagerbti. Šiaip sunys ir dukterys pasistengė savo motinėles kaip reikiant pagerbti, jei ne kuokitu, tai nors nupirkimu gėlių buketėlio ir įteikimo savo brangioms mamytėms, kurios juos pagimdė, auklėja ar jau išauklėjo.

dos skyriaus, p. P. Zaborskis ir Klaipėdos Krašto žurnalistas, gubernatūros valdininkas, p. V. Bakunas.

Svečius pasitikti į prielauką susirinko nemažas burs brooklyniečių-newyorkiečių ir New Jersey valstijos lietuvių, kuriems vadovavo Aušrininkas Dr. Jono Šliupo patikimo komisijai „Tėvynės“ Redaktorius p. S. E. Vitaitis, J. Ambraziejus ir p. B. J. Schegaus.

Atvykusį į Dėdės Samo laisvąją žemę musų seną darbuotoją Aušrininką Dr. Joną Šliupą širdingai sveikiname!

Hitleris Siulys Eu- ropai Taikos Planą

BERLYNAS, geg. 8. — Kiek laiko atgal Vokietijos diktatorius Hitleris gavo Anglijos notą su klausimais apie jo pasiūlytus taikos pasiūlymus atginkluojant Reino kraštą. Hitleris yra pasirijęs Anglijos notą atsakyti. Pirmiausia, jis pasiūlysi anglų-vokiečių konferenciją Berlyne ir pakvies lordą Halifax. Paskui Hitleris paduos „ekonominės taikos planą“, ir mano, kad tuo budu bus sušaukta Lokarno sutartį pasirašiusios valstybės ir konferencija, kur bus iškelta politiniai ir ekonominiai sumanymai. Kas liečia juos Anglijos klausimus Hitleriui, tai jis žada paduoti bendrą atsakymą, pareikšdamas, kad jis yra priešingas tam, kad Anglija galėtų įkvosti, todėl į klausimus jis atsakys tik bendrais ruožais.

NORI PRAPLESTI KURORTO RIBAS.

Birštono kurortui plečiantis, daug naujų vilų yra pristatytos kairėje Nemuno pusėje, kur susidarė naujas kurorto rajonas. Tas rajonas dabar priklauso prie Prienų valsčiaus. Birštono gyventojai pageidauja, kad kairioji Nemuno pusė būtų prijungta prie Birštono ir kad jos gyventojai būtų apdėti mokesčiais Birštono savivaldybės naudai, kas palengvintų ne tik savivaldybės medžiaginę padėtį, bet būtų naudinga ir pačiam kurortui.

Numirė Dr. Danie- lius Alseika

VILNIUS (Radiograma). — Daktaras Alseika mirė. Laidotuvės pirmadienį. Kultura.

Velionis Dr. Alseika buvo dar nebesenas vyras. Jis ilgus metus darbavosi lenkais okupuotoje Vilnijoje. Ten jis praktiko mediciną ir dirbo pavergtu lietuvių tarpe, pirminkaudamas Kultūros draugijoje, kurios tikslu yra palaikyti lietuvių tarpe vilniečių ir, kiek aplinkybės leidžia, kovoti už Vilnijos atgavimą. Velionis taipgi redagavo minimos draugijos leidžiamus laikraščius; yra parašęs keletą propagandinių knyguknygelių. 1920—1921 metais velionis Alseika buvo atvykęs į Ameriką. Čia ragino amerikiečius remti Lietuvos pažangą spaudą, minėtinai „Varpo“ Bendrovės leidžiamus laikraščius: „Lietuvos Žinias“, „Lietuvos Ukinišką“ ir kitus leidinius. Tuo tikslu velionis tarpe amerikiečių išpardavė nemažą „Varpo“ Bendrovės šerų ir prigelbėjo jai atsistoti ant stiprių išsilaimo pamatų. Velionis buvo aktyvus visuomeninio veikimo darbuotojas, ypač Vilnijoje, kur jam teko pergyventi ir skurdžių valandų, nes savo darbuotojė turėjo nemažą, ir opozicijos iš kai kurių vilniečių, kurie veikė neaiškiais tikslais.

Lai buna velionui D. Alseikai lengva ilsėtis Vilnijos žemėje, už kurios nuo lenkų atkovojo ją jis taip energingai ir daug dirbo.

REIKALAUŠ SULAIKYTI VOKIEČIŲ PROPAGANDĄ.

Anglų laikraštis Star rašo, kad klausimas apie Edeną kelionę į Vokietiją buvo sukėlęs didelių ginčus anglų vyriausybėje. Edenas pats labai norėjęs važiuoti, kad galų gale pasiektų aiškumo užsienio politikos padėtyje, bet Baldwinas tam priešingis. Jis nurodė, kad Edenas turėtų atsakyti. Pirmiausia, jis pasiūlysi anglų-vokiečių konferenciją Berlyne ir pakvies lordą Halifax. Paskui Hitleris paduos „ekonominės taikos planą“, ir mano, kad tuo budu bus sušaukta Lokarno sutartį pasirašiusios valstybės ir konferencija, kur bus iškelta politiniai ir ekonominiai sumanymai. Kas liečia juos Anglijos klausimus Hitleriui, tai jis žada paduoti bendrą atsakymą, pareikšdamas, kad jis yra priešingas tam, kad Anglija galėtų įkvosti, todėl į klausimus jis atsakys tik bendrais ruožais.

Del anglų paruoštų Vokietijai paklausimų papildomai prašoma, kad tarp kitų klausimų bus paklausta, ar Vokietija sutinka nutraukti pangermanistiską propagandą Lietuvoje, Austrijoje ir Čekoslovakijoje.

NEWJERSIETĖ PAGIBDĖ 4 KUDIKIUS.

PASSAIC, N. J. — Čia neturtingo darbininko žmona, ponina Elsie Kasper pagimdė keturis kudikius — 3 berniukus ir 1 mergaitę, kurie svėrė 4 svarus. Motina yra 36 metų amžiaus, o tėvas uždirba tik \$20.00 savaitėje. Naujagimiai visi sveiki. Valstijos valdžia įvykiu susirūpino tiek daug, kad deda pastangas naujagiams suteikti užlaikymą ir auklėjimą.

Italija Prisijungė Etiopiją

ROMA, gegužės 9. — Šiandien Italijos diktatorius, premieras B. Mussolini viešai paskaitė dekretą, kuriuo pranešama Italijos gyventojams ir visam pasauliui, kad Italija prisijungia Etiopiją, kurią jau skaito pilnai užkariauta. Italijos žmonės šį įvykį priėmė garšiais šukiais.

Etiopijos imperatoriumi Mussolini paskyrė Italijos karalių Victorą Emmanuelį, vicekaraliu vyriausią Italijos karo vadą Etiopijoje maršalą Bagodlio, o maršalą — generolą Graziani, kuris taip pat Italijos kariuomenės dalimi vadovavo.

Tuo tarpu Romoje pranešta, kad Italijos kariuomenė užimdinėja dar tuos Etiopijos plotus, kurie iki šiol neužimti. Minėtinai užimta miestas Harar, kuris rastas gerokai sunaikintu. Italijos kariuomenė taipgi užėmusi ir miestą Diredawą.

Etiopija yra geras laimikio kamsnis. Minimas kraštas yra paskutinė valstybė Afrikoje, kuri buvo nepriklausoma ir savarankiška valdėsi. Jos plotas užima 350,000 kvadratinų mylių. Žmonių skaičius nėra pilnai nustatytas, tačiau spėjama, kad bus apie 10,000,000. Etiopijos žemė yra produktinga ir turtinga įvairiais mineralais.

Kyla Nuosavybės Kaip Italija Valdys Etiopiją

Užėjus ukiškam sunkmečiui, nekilnojamieji turtai Lietuvoje pradėjo smarkiai atpigti. Buvo labai atpigusi žemė, miestuose namai ir sklypai. Kai kas norėjo parduoti ir fabrikus bei kitas įmones. Žodžiu, tai buvo ukių krizės padariniai, kuriuos teko pergyventi daugeliui valstybių.

Toks pigusis laikotarpis tęsėsi maždaug nuo 1392 metų pabaigos iki šių metų pradžios. Tačiau dabar nekilnojamųjų turtų vertė pamažu vėl ima kilti. Jau žymiai pabrango žemės miestų namai. Taip pat pakilo ir žemės ukių gaminų kainos. Jau ir pas ukininkus, kurie akksčiau jautė pinigų badą, dabar pradeda daugiau jų atsirasti. Anksčiau, kaip juokapdamis žmonės sako, Lietuvoje gerą arklį buvo galima nupirkti už kelis pushonkius degtinės (25—30 litų), dabar jau ukininkai už paprastą darbo arklį gauna 200—300 litų. Vadinasi, šiandieninės kainos artinasi prie buvusių gerųjų kainų. Tai reiškia, kad Lietuvoje apie trejus metus viešpatavusi ukiška krizė jau ima pamažu praeiti. Nors Lietuvą ukiškas sunkmetis ne taip sunkiai palietė, kaip kitas valstybes, vis dėlto teikės nemaža pagėjų ir darbo, kol visas ukiškas gyvenimas sugrįž į senasias vėzes.

PAGIMDĖ 7 KUDIKIUS.

NICKARGUS. — Praeitą savaitę tula nicar-gvietė pagimdė 7 kudikius. Naujagimių dalis numirė ir yra maža vilčių, kad kiti gyventų. Įvykis buvo toks nuostabus, kad net pats Nicaraguos prezidentas nuvyko į vietą žinios teisingumo patikrinti.

Velykų švenčių proga, Lietuvos Respublikos prezidentas dovanuoja bausmes keliems politiniams nusikaltėliams.

T E V Y N Ė

Savaitinį Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organą, leidžiamą kas penktadienį.

S. E. VITAITIS — Redaktorius,
307 W. 30-th St., New York, N. Y.

Visi raštai skiriami „Tėvynėi“ turi būti adresuojami Redakcijos vardu ir turi būti su atitinkama parašu ir adresu. Prisiūniamas raštas Redakcija trumpina ir taiso sulig savo nuostatais. Netinkami spaudai smulkūs raštai — korespondencijos, eilės, pranešimai ir tt., naikina ir autoriams negrąžina, jei nėra pridėta pašto ženklelių jų sugrąžinimui.

SLA. KUOPŲ PIRMININKAI

Vienos SLA. kuopos pirmininkas prašo paaiškinti „Tėvynėje“ sekamą pamatinės svarbos reikalą:

„Ar kuopos pirmininkas turi teisę kuopos susirinkime nepriimti tokio įnešimo, kuris priešingai SLA. konstitucijos patvarkymams? Pavyzdžiui, SLA. konstitucija nurodo, kad Seimo delegatai turi būti renkami tokia pačia tvarka, kaip ir kuopos valdyba. Taigi reikia nariams duoti specialę žinią, kad tokiame susirinkime bus renkami Seimo delegatai, taipgi pranešime pažymint tokio susirinkimo vietą ir laiką. Tačiau nariai paprastame susirinkime, kuris nebuvo augščiau nurodyta tvarka susauktas, pareikalauja rinkti ir Seimo delegatus ir padaro formalį įnešimą. Tad ar pirmininkas turi teisę tokio įnešimo nepriimti, žinodamas, kad tokia tvarka Seimo delegatų negalima rinkti? Paaiškinkite šitą reikalą ir aplanai kokias teises kuopos pirmininkas turi.“

SLA. kuopų pirmininkų teises ir pareigas nurodo SLA. konstitucijos skyriaus 19-to paragrafas 7-tas, kuriame aiškiai pasakyta: „Pirmininko priedermė yra žiūrėti, idant kuopos nariai ir viršininkai pildytų visus Konstitucijos, įstatymų, taisyklių, Susivienijimo ir kuopos papročių reikalavimus...“ Vadinasi, kuopos pirmininkas pastatomas atsakomingu ir vienatiniu daboju, kad visuose kuopos veiksmuose ir nutarimuose būtų pildomi visi SLA. konstitucijos, įstatymų, taisyklių ir net Susivienijimo ir kuopos papročių reikalavimai. Taigi kuopos pirmininkas yra vyriausiu visokios tvarkos ir teisėtumo prižiūrėtoju kuopoje.

Pagaliau, konstitucijos skyriaus 19-to, paragrafo 3-čio sub-paragrafas 12) nurodo, kad tik tokie kuopos veiksmai, atlikti didžiosios susirinkime esančių narių, yra teisėti, kurie nesipriešina Susivienijimo įstatymams. Aišku tad, kad kuopos susirinkimuose neprivalo pasireikšti tokie įnešimai ir tarimai, kurie priešingi SLA. konstitucijos patvarkymams, nes jie esti neteisėti. Tokiu atveju pirmininkas turi neabejotiną teisę nepriimti priešingų SLA. konstitucijos patvarkymams įnešimų. Jei kuopos pirmininkas aiškiai supranta, kad įnešimas priešingai S. L. A. konstitucijai ir įstatymams ir be jokios pastabos leidžia jį svarstyti ir tarimą daryti, tai jis prasižengia prieš įstatymus, nes konstitucija uždėda pirmininkui pareigą daboti, kad visi nariai pildytų konstitucijos ir įstatymų patvarkymus.

Mums rodo, kad kuopos pirmininkas visuomet gali susikalbėti ir susiprasti su nariais, jei tinkamai paaiškins, kad daromas įnešimas priešingai konstitucijos patvarkymams. Tokiu atveju geriausiai perskaityti tuos konstitucijos paragrafus, kurie tokį reikalą liečia. Nejaugi gali būti tokie SLA. nariai, kurie nesiskaitytų su konstitucijos patvarkymais ir verstų pirmininką laužyti tuos patvarkymus.

Šia proga norime priminti ir S. L. A. nariams, kad reikia daugiau pagarbos ir autoriteto pripažinti kuopų valdybų nariams, ypačiai kuopos pirmininkui susirinkimuose tvarkos palaikymo reikalu. SLA. nariai turėtų atminti, kad jų išrenkami kuopų viršininkai turi atlikti svarbias ir atsakomingas pareigas, kurios paliečia visos organizacijos ir pačių narių reikalus ir gerbuvį. Jei nepripažinsime savo viršininkams reikiamo autoriteto, jei negel-

bėsime jiems jų atsakomingsose pareigose, tai suksime betvarkę ir tuomet nukentės organizacija ir mūsų pačių reikalai.

Tik tvarkingai vedama organizacija, tik draugiškai sugyvenanti ir sutartinai veikianti nariai tegali užtikrinti visiems tas naudas, kokias organizacija savo nariams pažada. Betvarkėje, barmiuose ir vaiduose žusta net galingos valstybės, tai ką ir bekalbėti apie laisva valia žmonių sudaromas organizacijas. Visų bendras labas reikalauja, kad išrinktiems viršininkams būtų pripažintas reikiamas autoritetas ir kad viršininkai taip pat pripažintų konstitucijos užtikrinamas nariams teises ir privilegijas.

NEPRIIMTINI APLIKANTAI

Vienos SLA. kuopos finansų sekretorius rašo „Tėvynės“ redakcijai sekamai:

„Malonėkite paaiškinti „Tėvynėje“, ar galima priimti į Susivienijimą tokius asmenis, kurie seniaus šmeižė organizaciją ir jos viršininkus ir kuo tik galėdami stengėsi pakenkinti mūsų kuopai, net grumodami visiškai ją sugriauti? Dabar tokie asmenys jau nori prisirašyti prie Susivienijimo.“

Jokia rimta ir tvarkinga organizacija neįsileidžia tokių asmenų, kurie pasižymėjo tos organizacijos niekinimu ir griovimu. Visame kultūringame pasaulyje yra priimta tokia taisyklė, kad valstybės ar organizacijos priešai yra daug pavojinguesni, kuomet jie įsigauja į valstybės ar organizacijos vidų ir iš vidaus ardo darbo varo. Išlaukinis priešas nėra tiek pavojingas, kiek vidujinis, kuris turi progos vidujinio griovimo darbą dirbti. Todėl ir Susivienijimas negali būti išimtimi iš šios bendros taisyklės.

Vienok gėdi būti išimčių. Mūsų Susivienijimo niekinimu ir griovimu seniaus galėjo pasižymėti tokie asmenys, kurie ne savo protu gyveno, kurie buvo tik įrankiu SLA. priešui. Galimas daiktas, kad tokie asmenys pamatė, jog juos blogu keliu vedė gudrys ir nesąžiningi agitatoriai. Gali būti, kad jie jau pakaitė savo nusistatymą, pradėjo savistoviai protauti ir nori atitaisyti savo seniau padarytas klaidas.

Jei eina klausimas apie tokius asmenis, tai tokius galima priimti į Susivienijimą, žinoma, tik su tokia sąlyga, kad jie viešai prisipažintų klaidą darę, pasižadėtų to ateityje nedaryti ir atsiprašytų kuopą už darytą jai žalą. Bet jei tokiais asmenimis yra Susivienijimo griovimo vadai, kurie tuomet žinojo ką daro ir šiandien niekas nežino kokių tikslų jie stoja į organizaciją, tai tokiems asmenims neturėtų būti atviros SLA. durys.

SLA. konstitucija aiškiai nurodo, kad į Susivienijimą galima priimti tik „doro pasivėdimo, garbės vertus lietuvius“. Tokio žmogaus negalima skaityti nei doru, nei garbės vertu lietuviu, kuris asmeniniais ar kitais sumetimais niekina ir griauja lietuvių organizaciją bei šmeižia ir purvina tos organizacijos viršininkus ir veikėjus. Tokiems asmenims neturėtų būti vietos SLA. narių tarpe.

LIETUVOS SPAUDA

„Tėvynės“ 18 num. tilpės vieno Kauno žurnalisto pranešimas paaiškina, kad šalimais Lietuvos spaudos suvaržymo, dar ir valdžios įsakytais laikraščiai redaguojami. Valdinių ir valdžios įsaijimų mėlyname popierėje siunčiami redakcijoms rašiniai ir pranešimai turi būti talpinami laikraščiuose be jokių pakaitimų ir net nurodytu šriftu ir nurodytoje vietoje, be jokių žymių, kad tai yra valdžios pranešimai. Todėl šiandien Lietuvos laikraščiai ir pasidaro labai vienodi ir nebeliko juose jokio idėjinio charakterio.

Tokis Lietuvos gyvenimo valdomų nusistatymas suvaržyti visokią spaudos laisvę yra nesveikas krašto padėčiai ir tautos kultūrinei pirmynžangai. Visokių pilietiškių laisvų suvaržymu ir prievarta niekas pa-

saulėje dar nepajėgė priversti tautą persiimti vienomis ar kitomis idėjomis. Tokios pastangos tik tol, galioja, kol padėties šeimininkai įstengia geležine prievartos kumštumi paremti tokią tautos „vienybę“. Kaip greitai tauta pasiliuosuoja iš tokios prievartos glėbio, taip greitai vėl visuomenė pasiskirsto į įvairias idėjines grupes. Įvairių valstybių istorija tokiais įvykiais sužymėta.

Didžiausias tautai ir valstybei nuostolis dėl visokių spaudos laisvų suvaržymo yra tas, kad tuomi slopinama visuomenės iniciatyva kultūrinei pažangai ir valstybės gyvenime auklėjama neribotų savivaliavimų autokratinis režimas. Valdinių žinodami, kad jie turi galią spaudai burną užtauti, savo pareigų srityje jokiais savivaliavimais nesivaržo. Tokios padėties pasekoje netik nutenkia piliečiai, bet ir pačiai valstybei neretai susidaro didelė žala. Susidaro sąlygos visokių graftui ir valstybės turto eikvojimui.

Galima tik pasigailėti, kad Lietuvos gyvenimo vadai rado reikalingus tokią sąlygas sudaryti nežmočišką spaudos suvaržymą. Aiškiai matome kas darosi Amerikoje, kuomet pasireiškia kad ir mažiausias pasikėsinimas spauda varžyti. Net Jungtinių Valstijų Augščiausias Teismas dviem atvejais atmetė tokius įstatymus, kuriuos buvo kėsintasi spaudą suvaržyti. Taip pat Augščiausias Teismas pripažino, kad spauda yra svarbiausiu ir galingiausiu Amerikos visuomenės ir valstybės interesų sargu. Liudna, kad Lietuvos spauda nustumta į beteisio vergo poziciją.

UŽPUOLIKŲ PERGALE

Italijos Mussolinio imperialistinis užsimojimas pasiektas — nelaiminga Etiopija užkariauta ir pavergta. Italija džiugauja pergale, o Mussolinis visam pasauliui skelbia, kad Etiopija jau itališka ir kartu grumoją, kad niekas nedrįstų pasipriešinti Italijos užnaučioms Etiopijai pavergti. Ar šitas Mussolinio imperialistinis žudynių ir kraujo kelių pasiektas žygis bus Italijai naudingas, tik ateitis įrodys.

Šia proga tegalima padaryti tik viena išvada, kad pasaulio taikai saugoti įkurta Tautų Sąjunga pasirodė bejėgiu faktorium agresyvių karų sulaukymui. Tą pripažino ir vyriausias sąjungos globotojas — Anglija. Todėl mažosioms ir silpnėms tautomis ir valstybėms nebėra jokio pagrindo tikėtis bent kokios pagalbos iš Tautų Sąjungos atsitikimais galinčioms užsimojimo pas pavergti. Nėra abejonės, kad Italijos pasiekta pergalė Etiopijos užkariavimui sudarys tam tikrą sąlygų persigrupavimą tarptautinėje politikoje.

Viso kultūringo pasaulio simpatija neabejotinai yra Etiopijos pusėje. Tiesa, karalių karaliaus — Etiopijos imperatoriaus pabėgimas ir palikimas savo tėvynės ir ypačiai sostinės didžiausioje betvarkėje, dalinai susilpnina etiopų tautinio savidomumo poziciją. Kuomet iš bėgdomas karalius Haile Selassie nematė reikalo suorganizuoti bent kokią valdžią sostinėje tvarkos palaikymui ir ją atidavė į kraugerinų plėšikų nagus, kuomet Addis Ababa gyventojai momentaliai virto nesuvaldančiais žmogžudžiais ir banditais, tai kultūringas pasaulis priverstas žiūrėti į etiopų tautą, kaip į laukinius žmones.

Imperializmas pasaulyje triumfuoja. Nelaimingos Etiopijos užkariavimas sudaro rūpesčio ir kitoms mažesnėms ir silpnėms valstybėms.

Gyvenimas yra komedija tiems, kurie pajėgia proto akimis ir gyvenimą žiūrėti, o tragedija tiems, kurie tik savo jausmais jį mato. — Walpole.

Nepasitikėk tokiam žmogui niekame, kuris nėra pilnai sąžiningas visame savo gyvenime, visuose savo elgesiuose. — Sterne.

ŽMONIŲ SVEIKATA

Ši skyrių veda DR. V. A. ŠIMKUS,
3343 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Visus šiam skyriui skiriamus rašinius reikia siųsti stačiai skyriaus vedėjui, čionai paduotu antrašu.

RAUPSAL.

Rašo Dr. V. A. Šimkus.

Raupai ir raupsai gana panašios iš vardo, bet tai visai dvi skirtingos ligos. Raupai maždaug visiems žinoma liga, o ypatingai senesniems žmonėms iš patyrimo. Keletas dešimčių metų atgal prieš įvedimą čiepijimo raupai labai siausdavo ir daug išmarindavo. Čiepijimas jau baigia išnaikinti tą pasibaisėtiną ligą. Dabar kad ir pasireiškia kur, tai daugiausia kur nors užkampiuose tarp prietaringų žmonių, bei kur medicinos mokslas dar nepajėgė pasiekti.

Kalbant apie raupsus, jų pasireiškia kiek ir Amerikoje Louisianos, Minnesotos ir South Carolinos valstijų užkampiuose, taip jau ir vietoje prie jūrų, kur užsikrečiama iš atvažiavusių iš kitų šalių. Pasitikimi pranešimai sako, kad Argentinoje raupsai kiek plečiasi. Taigi pietinėje Amerikoje ir, žinoma, Oriente raupsai dar sudaro gana rimtą padėtį.

Raupsų prasiplatinimas Amerikoje beveik neįmanomas, nes labai daug atsargumo ir susidomėjimo, dedama kovai su šita liga. Neturtas ir nešvarumas, atrodo, gelbsti raupsams plėstis. Gydytojai ir slaugės, kurie dirba raupsininkų bei liperių kolonijose ir užsilaiko švariai, retai užsikrečia raupsais, nors yra ant rekordo atsitikimų, kad mokslininkai ir tyrinėtojai užsikrėtė.

Raupsai labai sena liga ir turi gana domią istoriją. Yra padavimų, kad prieš 3 tūkstančius metų prieš Kristų jau ta liga siautė Egipte. Raupsai buvo gerai žinomi ir Hebrajų rašytojams, nors Gevitiko aprašymai, be abejonės, šiai ligai priskyrė ir kitas kiek panašias ligas. Matyt, Senojo Testamento rašytojai labai daug nesvyrudavo: kai buvo kiek panašu į raupsus, tą taip ir aprašydavo. Tai gal ten tiek daug ir nebuvo paplitę raupsai. Yra apskaitoma, kad po Kryžiaus Karų Europoje buvo iki 20 tūkstančių raupsininkų kolonijų, kas rodo, kad viduriniais amžiais raupsai buvo labai paplitę po

Europą. Atskyrimas raupsuotųjų nuo sveikųjų žymiai pagelbėjo sustabdyti šitos ligos besiplėtimą.

Raupsų bakterijos yra iš dalies panašios į džiuvos bakterijos. Kaip užsikrečiama raupsais tikrai nežinoma. Galimas dalykas, kad leproso bakterijos pasiekia žmogaus kūną per įvairius mažyčius odos sužalojimus, kaip įsibrėžimą, įsipiovimą ir tt., o taip pat jau gleivinės plėves. Vabzdžiai, utėlės, blakės ir kiti atrodo, kad gali ligos perus su savo giliu pernėti nuo nesveiko žmogaus sveikam. Ligos perų randama perpiovius guzus opose ir nosies, burnos ir gerklės plėvėse.

Raupsai apsiereiskia dviejose principinėse formose: guzuotoje ir lopuotoje. Guzuotoji forma pasižymi tuo, kad odoje atsiranda guzai ir paprastai grupėse. Guzų grupės dažniausiai susidaro ant kojų, ant akių, ausų, žandų, nosies ir apie burną. Lopuotąją bei anestetinę raupsų rūšį sudaro paplokštūs lopai bei plėtmės, odoje ant abiejų kūno šonų. Lopai turi lygų paviršį ir dažnai gana sunku atskirti nuo kitų odos ligų. Paliestos odos sritys iš pradžių buna jausmingos, bet laikui bėgant, kai odos nervali buna sunaikinti, pasidaro bejausmės bei anestetinės. Aišku, kad įsipiovimų, įsidurimų, nusilėginimų ir kitų sužalojimų neįaučiama.

Toli nužengusių ligos asmenų likimas ne labai koki. Po gera priežiūra ir su tikslu gydymu gali pergyventi visą savo normalų gyvenimą, bet pagyti sunku. Vienintėlis dalykas, kas gelbsti raupsų ligoje, tai Chautmoogra aliejus ir iš jo pagaminti prietaisai.

Raupsais paliegtus žmones reikia butinai atskirti nuo sveikųjų, taip kaip ir džiovininkus, nes jų kosėjimas, čiaudėjimas, spaudymas ir dalinai dasyliojimas paplėčia bakterijas, o jos patekusios į sveiko žmogaus kūną, sužadina raupsų ligą. Ligoniai atviromis opomis yra daugiausia pavojingi. Taigi būtinai išgyventi su raupsininkais labai pavojinga.

Laikraštinių Naujienos

„LAISVĖS“ JUBILIEJUS.

Brooklyne leidžiamas komunistų oficialus organas dienraštis „Laisvė“ išleido savo 104 numerį padidintą iki 14 puslapių atžymėjimui 25 metų sukakties nuo įsikurimo šio laikraščio. Telpa nemaža šio laikraščio bendradarbių ir rėmėjų atvaizdų. Didžiama rašinių liečia šio laikraščio praeitį, kurių autorais didžiojoje yra buvę sieji „Laisvės“ redaktoriai ir redakcijos darbininkai. Kaip žinoma, „Laisvė“ įsikūrė So. Boston, Mass., ir ten tulį laiką ėjęs savaitraščiu, vėliau persikėlė į Brooklyną ir čia virto dienraščiu.

Visi rašiniai komunistiško darbininkiško dvasia paremti, tačiau kaip tokios krypties laikraštis, savo gyvavimo 25 metų jubiliejų atžymi rimtai.

„KELEIVIO“ JUBILIEJUS.

Bostone einančio savaitraščio „Keleivio“ 18 numeris išleistas dvigubai padidintas — iki 16 puslapių tikslu atžymėti 30 metų sukaktį nuo įsikurimo šio laikraščio. Pirmoji laikraščio dalis yra paprasta savaitinė „Keleivio“ laida. Antroji 8 puslapių dalis pašvęsta jubiliejui atžymėti, kurioje telpa kelių „Keleivio“ bendradarbių atvaizdai ir jų atsiminimai apie „Keleivį“. Telpa ir šiai straipsnių, daugiausiai iš Lietuvos laikračių perspausdintų.

Jubiliejinę „Keleivio“ dalį, be to, „papošia“ dar kelios kari-katuros apie „dviasius tėvelius“ ir jų gapdines. Daugiau nei keista, kuomet pats laikraštis taip reikšmingą savo jubiliejų — 30 metų gyvavimą nerintu burlesku paverčia. Rodos pats savęs išjuokimui „Keleivis“ tą jubiliejinę laikraščio dalį išleido.

Be to, savo jubiliejinėje dalyje redakcijos vardu skelbia-

mas melas. Tenai sakoma, kad kun. T. Žilinskas įkūręs South Bostone „Ateitį“, kurios pagelba tikėjosi nugalėti „Keleivį“. Šių žodžių rašytojui teko būti prie „Ateities“ įsikurimo, kaip jos administratoriui ir biznio vedėjui, todėl galime „Keleivio“ redakciją užtikrinti, kad kun. T. Žilinskas nebuvo netik „Ateities“ leidimo dalininku, netik jokios finansinės paramos laikraščiu nedavė, bet dar nekartą net iš ambonos bažnyčioje iškeikė „Ateitį“ kaip „bedievišką“ laikraštį. Pagaliau, „Ateitis“ neturėjo tikslo kankinti „Keleivius“ ar kuriam kitam laikraščiu. „Keleivio“ redakcija šiuos faktus kuopuikaušiai žino, bet vistiek juos falsifikuoja ir skelbia melą.

Keista, kad 30 metų išgyvenęs laikraštis nepajėgia rimtai ir teisingai atžymėti net savo reikšmingo jubiliejaus.

NAUJAS MĖNESINIS ŽURNALAS.

Šiomis dienomis „Tėvynės“ redakcija gavo naujo mėnesinio žurnalo „Tauta“ pirmą numerį. Žurnalas didelio tos rūšies leidiniams priimto formato, 26 puslapių neskaitant viršelių. Gražiai techniškai išleistas, atvaizdais iliustruotas. Žurnalą leidžia ir redaguoja žinomas rašytojas ir visuomenininkas p. Petras Jurgėla.

Pats leidėjas-redaktorius apie naujo žurnalo „Tautos“ uždavinį pareiškia sekamai:

„Laikraštis bus nepartinis ir rūpinis tautiniais ir kultūriniais reikalais. Bus šie skyriai: 1) Lietuvos, Amerikos ir kitų kraštų gyvenimo ir politikos apžvalga, 2) tautiniai ir kultūriniai lietuvių darbai ir reikalai, 3) lietuvių dalyvavimas Amerikos politikoje, 4) mokslo ir technikos naujienos, 5) menas, 6) lietuvių literatūra (apsakos, poezija, svarbesnų knygų

apžvalga), 7) lietuvių kalbos dalykai, 8) raštai įvairiais klausimais, 9) moterų reikalai, 10) žymūs mūsų tautos asmenys, 11) įvairybės ir 12) juokai. Žurnalas bus spausdinamas gerame popieriuje, su paveikslais.“

Prenumerata metams \$2.75, pusei metų \$1.50, atskiras numeris 25 centai. Adresas: „TAUTA“, 123 Union Ave., Brooklyn, N. Y.

DR. J. ŠLIUPO MARŠRUTO REIKALU.

Šiuomi pranešam gerbiamai visuomenei, kad Dr. Jonui Šliupui prašant, susiorganizavo Chicagoj komitetas iš įvairių darbuotojų, kuris rūpinsis prakalbų maršruto surengimu del Dr. Jono Šliupo.

Svetys, kaip jau buvo pranešta, bus Amerikoje 11 d. gegužės. Prakalbų maršruto planas bus galutinai sutvarkytas, kai pribus pats Šliupas, ir tuomet paskelbtas spaudoj.

Tuo tarpu prašome, kad įvairios organizacijos ir veikėjai, kurie nori, kad jį kolonijoje Dr. Šliupas atsilankytų, tuoju atsiliptų, pranešdami, kad jam būtų parankiausiai surengti prakalbas.

Chicago Tautiškų Kapinių lotų savininkų komitetas yra nutaręs kviesiti J. Šliupą kalbėti 25 metų sukaktį nuo kapinių įsisteigimo paminėjime. Veikiausiai, kad svety kvieta priims ir bus Chicagoj gegužės mėnesio pabaigoje. Ir pasakui, kaip jis rašė, dar mano pasilikti Amerikoje du ar tris mėnesius.

Dr. Jonui Šliupui ypatingai rūpi laisvos minties judėjimo reikalai tarpe amerikiečių.

Taigi, norintieji, kad jų kolonijoje Dr. J. Šliupas kalbėtų, tuo klausimu, prašome kreiptis sekamu adresu:

Dr. A. L. Graičunas,
3310 So. Halsted St.,
Chicago, Illinois.

Vilniaus Krašto Praeitis

(III-ios Vilniaus Semestro Dr. Z. Ivinskio Paskaitos Santrauka).

— Vilniaus kraštas neturi savo atskiros istorijos, — sako Dr. Ivinskis. — Jo istorija yra glaudžiai susijusi su visos valstybės — Lietuvos kunigaikštystės — istorija, nes jis buvo visą laiką organiška tos valstybės dalis. Jei šiandien šis kraštas pakeitė savo etninį ir kai kur kalbos charakterį, tai svarbu pažinti priežastis, dėl ko tai įvyko. Anglams yra gerai žinomas posakis — esą žmonės labiausiai meluoja po medžioklės, prieš parlamento rinkimus ir patiekdami statistiką. Pastaroji mintis labai tinka lenkų statistikoms apie Vilniaus kraštą ir jo gyventojus. Jos yra labai tendencingos ir neatitinka realią dalykų padėtį, pav., lenkai Vilniaus apskrityje lietuvių tepriskaito 3,63%, o Vilniaus mieste 1,91%!

Istoriniai Vilniaus krašto argumentai, kuriais įrodomas to krašto lietuviškumas, Lietuvai yra labai svarbūs ir ateityje gali šį tą nulemti sprendžiant lietuvių lenkų santykius. Lenkų mokslo žmonės dažnai stengiasi įrodyti, kad lenkiškas elementas Vilniaus krašte gyvenęs nuo senų laikų. Tačiau archeologija, istorija „sako“ kita. Čia lietuvių gyventa nuo seniausių laikų. Vilniaus krašte randama daugybė pilikalnių, kurių iškaskenos, radiniai ir struktūra yra visai tokia pat, kaip ir šių laikų N. Lietuvos pilikalnių. Tai patį liudija ir lietuviški vietovardžiai, upių vardai ir kt.

Tų dalykų pažinimui vieny kalbų neužtenka, reikia studijų. Sakoma: juo daugiau kalbama, juo mažiau žinoma. Visuomenės jau nebepatenkina straipsniai, talpinami mūsų spaudoje spalvų 9-os ir kitų dienų proga. Jau laikas turėti akademiškesnį tyrinėjimą. Kad nebuvo iki šiol etnografiniai bei istoriški Vilniaus krašto santykiai nagrinėjami kaip reikiant moksliškai. Vienintelis mokslo darbas yra išleista 1912 m. Jakubovskio studija: Tautybų santykiai Lietuvoje prieš Liublino uniją. Joje randame lietuvių etnografinės teritorijos sienas dar iš 16 šimtmečio. Įrodinėjama, kad ši teritorija apėmusi bent pusę buv. Vilniaus gubernijos. Idomu, kad jos pagal istoriškus duomenis 12—13 šimtmetį siekė žemės plotus, į kuriuos Lietuva šiandien turi savo teises einant Maskvos sutartimi (1920 m. liepos mėn.). Tos ribos maždaug sutapo.

Iš 13—14 amž. istorijos pavyzdžiai taip pat rodo, kad Lietuvos žemės rytuose siekė Nemuno augštupį, kur buvo siena tarp Rusijos ir Lietuvos.

Kaip buvo lenkinamas Vilniaus kraštas, kaip skverbiasi gudų įtaka?

Norint visa tai pažinti, tenka pažvelgti į laikotarpį dar prieš Liublino uniją, kuri atidarė plačias duris polonizacijai. Sunkios buvo anais istoriniais laikais lietuvių tautos gyvenimo sąlygos. Vokiečių ordinas, apie 200 metų puolęs Lietuvą iš vakarų, privertė lietuvius briaunius į rusų apgyventas žemes rytuose. Lietuva, užėmusi didelius žemių plotus rytuose, kurie Vytauto laikais buvo 8—9 kartus didesni už patią lietuvių Lietuvą, ilgai nei perėmė svetimoms valstybės gyventojų kalbą ir daugelyje gyvenimo sričių atėjo į savo rytų kaimyną.

1385 metais Lietuva priėmė krikštą. Tuo metu iš vakarų katalikybė atėjo per lenkus. Lietuvos gyventojų krikštas, palyginti su vakarių Europos valstybėmis, buvo suvėlinetas. Šis vėlybas krikšto priėmimas ir sudaro istoriniu atžvilgiu Vilniaus klausimą. Tuojau į Lietuvą buvo siunčiami klebonai lenkai, kurie nemokėjo lietuvių kalbos ir jos nesuprato. Atkelti į lietuviškas parapijas, jie negalėjo skelbti tikėjimo tiesų ir gyventojų masė daug kur paliko pagonystėje. Tai matė vėlesniais laikais ne vienas karalius. Todel jie buvo į bažnyčią kurimo aktus idėję nurodymų, skirti į bažnyčias lietuvių kunigus. Lietuvių kalba buvo pamiršta, nebuvo savo dvasiškijos ir savo mokyklų. Lietuvos politikai, daugiausia didikai, kovojo ir reikalavo, kad kunigaikštystė turėtų savo antspaudą, atskirą ceremoniją Vilniuje renkant naują valdovą, bet nekovojo plačiau dėl lietuvių kalbos ir lietuviškų mokyklų. Nebuvo prieš lenkėjimą stipresnio protesto nei raštu, nei kitokių būdų. Kovojo tik saujelė tautos vyrų, kaip kan. Mikalojus Daukša, paskutinis griežtas liet. teisių gynėjas — vysk. Melchioras Giedraitis ir dar vienas kitas. Didikai mokėsi lenkiškai ir kalbėjo lenkiškai. Valstybėje nebuvo reikalingos disciplinos ir tvarkos. „Rzeczpospolita“ buvo daugiau atskirų pavičių, apskirčių sąjunga. Jei lietuviai didikai būtų norėję, niekas nebūtų draudęs vartoti lietuvių kalbą. Bet Lietuvos magnatai: Sapiegos, Čartoryskiai ir kt. nei savo turtu, nei įtakos nepanaudojo lietuvių kultūrai kelti. Po paskutiniojo Lietuvos—Lenkijos padalinimo caras Aleksandras I pavedė kunig. Čartoryskui prižiūrėti visą Lietuvos švietimą. Jo iniciatyva, 1803 m. buvo įsteigtas Vilniaus universitetas, kuris, anuomet

budamas vienintelis, sutraukė geriausias iš visos Lenkijos jėgas. Nors lietuvių kalba ir Lietuvos praeitis buvo idealizuojama, bet praktiškai niekas jos atgaivinti nenorėjo. Mokyklose taip pat buvo mokoma lenkų kalba.

Lietuvos Rytus lenkinimo banga ypač paili 19 š. II pusėje, kai Muravjovas, numalšinęs sukilimą, uždraudė lietuvių spaudą ir ėmė persekioti vietos lenkiškąjį elementą.

Per bažnyčią ir mokyklą lenkų įtaka ėmė stipriai reikšti. Mokyklose mokiniai buvo net baudžiami už lietuvių kalbos vartojimą.

Taip buvo lenkinamos lietuvių žemės. Bet lietuvių tauta nemirė. Ji, svetimųjų spaudžiamą, išgyveno kelis šimtus metų. Valstietis, išgyvenęs kelis šimtus metų, išlaikė savo gimtąją kalbą. Jis buvo pašauktas atstatyti savo valstybę ir atitaisyti tai, ką kiti socialiniai veiksmų buvo pagadinę.

Baigdamas savo paskaitą, prelegentas nurodė, kad lietuvių tauta pasirūšusi išugdyt augstą kultūrą, kuri yra paprastai galingsnis ginklas ir už politiką.

Stud. V. Žv.

PRAJUKO SAULĖ. Nadas Rastenis.

Prajuko saulė spinduliuotai,
Tartum į našlį mergina,
Atbudo rustus žemės plotai,
Nušvito primigties mina.
Ant medžių lapai išsivystė,
Padangė šypsos mėlynai,
Krutinėje jaučiasi jaunystė —
Visur bujoja žolynai.

Kvatoja ežerai ir upės
Nuveikę įkirus ledus;
Liepsnoja ugniaspalvės tulpės;
Beržynas, raibas ir aidus,
Kartoja paukščių linksnų dainą;
Nauji purienai ir pieiniai
Kasdieną į svečius ateina,
Dabina pievas malonai.

Bitutės jau pradėjo talką,
Baltuoja sodai grietine;
Darbštuolės skruzdės kalnan velka
Ragstus, statybai skruzdelyne.
Klevai, beržai fontanais tvinsta
Tyra pasaldinta sula;
Rytaiis giria adužiais linksta,
O vakare plyšta bala.

Prude baltuolės gubės narsto,
Dangus žavingas ir blavus;
Mėlynę saulę auksą žarsto,
O dirvoj žemdirbys javus.
Kai saulės juokas pakutena,
Sunkysta šalčio pamatai,
Sunku pažint pasaulį seną —
Jis sujaunėja kaip matai.

LAISKAS MYLIMAI.

Nuvyto vasara žaliais beržais bujous,
su rutomis, bijunais ir daina.
Verki, mieloji, viltį prarymojus,
verki, kad palikai viena.

Nekaltas aš, jei tau raudoti teko:
aptemo tėviškė sustingusia naktim —
todel širdis griausmų aidais prašneko,
todel ir žvanginu kiekiausia geležim...

Su broliais aš vargų pusnynus groviau —
audrų dainose maudėti dangus.
Į atėitį skaidrias viltis sukvoriau,
nors kelias mano — vargas, grubus.

Neverk, mieloji, širdgėloji užduosus:
jau naktį skrodžia brėkštanti diena, —
Prarijo mylimą kalėjimo autobusas,
tai ir likai viena.

Kazys Malinauskas.

AŠ ATĖJAU.

Aš atėjau čia tik pasidairyti,
Kaip žmonės su žmonėmis sugyvena,
Upes išgerti, juras išbraidyti
Ir išbučiuoti visą, visą žemę.

Aš atėjau vienos nakties nakvoti
Ir vieną dieną su trukšmu gventi,
Susukti žodį į bekrasčius plotus,
Susilpnint tvirtą, silpnąjį paremti.

Aš atėjau gražinti žemei talką
Ir meilės svaigulių sujundint gyslas,
Džiaugsmu nušviesti žemę niurią, klaidią,
Gyvenimo atspėti slaptą mislį.

Danas Pumputis.

Sis Tas Apie Viduramžių Bajoriją

Nors dabar jau daug kur luominiai skirtumai tarp žmonių panaikinti ir bent įstatymuose įgyvendinta teisinė žmonių lygybė, bet dar ir šiais laikais koks nusūsus bejorpalakis mėgsta neretai pasigirti savo „augšta kilme“, paėjimu iš „kilnios ir garbingos giminės“.

Nežinančiam istorijos tokie pasigirymai gali atrodyti tikrai pamatuotais bajoriškojo prasmatumo prieš visus kitus žmones įrodymais, o taip pat sukelti mintį, kad kadaise iš tikrųjų buta „kilnių ir garbingų giminų“ — visokių grafių, baronų, hercogų ir pan., visu kuo prašmatnesnių už kitus paprastus žmones.

Teisybė, buvo ir grafių, ir baronų, ir hercogų, o kai kur dar ir dabar jų tebėra, bet jie nebuvo nei „kilniūs“, nei „garbingi“.

Kiekvieno žmogaus kilnumą, butų jis „bajoras“, ar „visai paprastas žmogus“, visų pirmausia pažymi jo dvasinės, sielos ypatybės, o paskui ir jo kuniškosios ypatybės bei savumai, papročiai, gyvenimo budas ir pan.

Dvasiniu kilnumu, geromis sielos ypatybėmis visokio plauko bajorija niekuomet ir jokiais laikais nepasizymėjo. Užtenka tik prisiminti, kaip bajorai baudžiaivos laikais elgdavosi su patekusiais į jų jungą žmonėmis, kad susidarytume aiškų supratimą apie bajoriškąjį dvasios kilnumą. Todel apie šios rūšies bajorų „kilnumą“ čia nekalbėsime. Čia bus pravartu šiek tiek paaiškinti apie viduramžių laikais Lietuvoje ir kitose šalyse gyvenusių bajorų kitokią pobūdžio „kilnumą“, t. y. apie kilnumą, kuris aiškėja iš kasdieniškojo gyvenimo papročių ir būdo.

Viduramžių laikais, kaip ir visais laikais, ponai bajorai už vis labiausiai mėgdavo dabintis ir puoštis. Begipu jiems tas budavo daryti, nes baudžiauninkai apdirbdavo laukus ir sukradavo turtus, tad ponams puoštis budavo gana laiko ir lėšų. Siudindavosi ponai bajorai saurubus iš brangiausių medžiagų, vilkdavosi į šilkus ir auksą, puošdavosi, kaip lėlės, bet tos „lėlės“ visiškai nedabojė savo kuno švaros.

Jei jūs viduramžių laikais butumėt užėję į kokio grafo, barono, ar net paties karaliaus megamąjį kambarį, jūs butumėt labai nustebę, nerasdami prausimuisi reikalingų priemonių. Prausimosi priemonių ano meto ponams bajorams ne reikėjo, nes jie beveik niekuomet ne nesiprausdavo. Šiandien labai sunku tuo tikėti, bet tai tikrai taip buvo. Ponai grafi, baronai, hercogai ir net karaliai prausdavo savo veidą tik kas antrą, trečią dieną ir tai prausdavo ne mums šiandien suprantama prausimosi prasme, o tik šlapiu rankšluosčiu apsitindami sau nosį, akis ir burną. Visą kuną plaudavosi dar rečiau. Neretas ponas bajoras su teikdavo savo kunui laimę pamatyti vandenį tik du kartus per visą gyvenimą, t. y. tik ką gimus ir jau numirus, kai artimieji nuplaudavo lavoną paskutinei kelionei į kapus.

Kiek dažniau, kaip kuną, ponai bajorai skalbdavo savo maršinius (žinoma, ne jie patys, o tarnai ir vergai), bet ir tai, palyginti labai retai. Patys turtingiausieji teikdavo maršinius kartą per pusantro ar du mėnesius. Ponai dabojė ne savo rūbų ir maršinių švaros, bet tik kad butų jie iš brangesnės medžiagos pasiuti ir gražiai, įvairiau išsiuvinėti. Eidami gulti, ponai bajorai maršinius nusivilkdavo ir miegodavo visiškai pliki. Taip jie darydavo ne dėl to, kad tai butų buvę patogiau ar sveikiau, bet dėl to, kad nuo ilgo mešiojimo susiteršusiuose ir neplautuose maršiniuose atsiradavo utėlių, kuriuos neduodavo jų savininkams ramybės. Dienos metu ponai su utėlėmis šiaip taip apsidorodavo, pasikasydami, bet naktį jos trukdydavo ramiai miegoti, dėl to ir tekdavo maršinius, einant gulti, nusivilkti. Utėlių, žinoma, pakankamai daug budavo ir ponų lovoje, bet kaip su jomis kovoti, ponai bajorai mažai jau beišmanė ir nelabai jau, reikia pasakyti, tuo ir besirūpino.

Viršūnų ponų lovų budavo įtaisomi gražūs ir puikūs, iš barchato arba šilko siuti baldakimai, kurie uždengdavo visą lovą su joje miegančiais žmonėmis, bet tie baldakimai budavo daromi ne tiek dėl gražumo, kiek dėl to, kad apsaugotų nuo krintančių nuo lubų blakių, tarakonų ir kitų vabzdžių. Tokia švara buvo pas viduramžių ponus bajorus, pas tas „kilnias ir garbingas gimes“, kuriomis dar ir dabar kai kas mėgsta didžiulius.

O jei jūs butumėt galėję užėti pas tokį „garbingą“ ir „kilmingą“ viduramžių poną bajorą tuo metu, kai jis valgo, tai jūs dar labiau jo „kilnumą“ nusistebėtumėt.

Stalų, tokių kaip dabar, viduramžių ponai bajorai neturėjo. Kai ateidavo metas pietauti, į valgomąjį kambarį tarnai įnešdavo medinius ožius, ant jų padėdavo išilgai lentas, kurias užtiesdavo didele staltiese ir taip budavo padaromas stalas. Tada kviesdavo svečius jei jų budavo, ir tarnai imdavo nešti valgius. Valgydavo nepaprastai daug. Valgį imdavo pirštais ir atsikąsdavo dantimis. Peilį prie valgio retai ir mažai benaudavo, o šakučius tada visai dar nebuvo. Lėkščių taip pat nevertavo, o valgį dėdavosi ant apvalių duonos riekių, kurias paskui permirkusias visokiais kepsnių padažais, numesdavo šumins arba atiduodavo elgetoms. Apgraužtus kaulus mesdavo čia pat po stalą, kur del jų pešdavosi ir riedavosi šunes. Ponai bajorai valgydavo labai godžiai.

Valgymas ponams bajorams buvo maloniausias ir smagiausias užsiėmimas. Daugiau jiems niekas gyvenime ne nerūpėjo. Skaniai ir šalia prisivalgyti — visas idealas, visas gyvenimo tikslas. Tiesa, ne mažiau, mėgdavo jie ir išgerti. O gerdavo tiek pat daug, kiek ir valgydavo. Nusigėrę, nusilakę, čia pat, prie stalo dažniausiai nuvirdavo ir užmigdavo.

Taip gyveno ir elgėsi ponai bajorai viduramžių laikais. Žmonij gerovė ir švietimas jiems nerūpėjo. Daugumoj jie ir patys budavo neapsiėmę ir nemokėjo. Dažnas ponų bajorų pats nemokėdavo nei rašyti, nei skaityti. Jei tekdavo turėti reikalų su raštais, tai įsigydavo ir laikydavo nuolatinį raštininką, kuriuo budavo dažniausia rašto pramokęs vergas ar baudžiauninkas. Pats gi tik per dienas latraudavo ir lėbūdavo. Ir tokie sutvėrimai valdė milijonus žmonių — milijonus jiems dirbusių ir turtus krovusių valstietų, o valdė del to, kad žmonės tada buvo dar tamsesni ir mažiau, ne kaip patys ponai bajorai, apsiėmė. (L. U.) P. K.

Amerikiečiai Gėrisi Rimšos Kuriniais

Gegužės pradžioje Sherman viešbuty, Chicagoje, Amerikoje viešintis skulptorius, Petras Rimša, buvo surengęs savo kurinių parodą. Amerikonų spaudoje apie P. Rimšos kurinius rašo tiesiog pasigėrėtina. Net tokie laikraščiai, kaip „Chicago Daily Tribune“, kuris visuomet rezervuotai į lietuvių reikalus atsineša — P. Rimšos kuriniais nepasigailėjo platoko aprašymo ir jausmingų šukių. Rašiny, tilpusiam gegužės dienų laidoje, randame net pakartotinų išsireiškimų: „nemirtinas menininkas“, „įspūdingi kuriniai“, „gražūs kuriniai“.

Anot to laikraščio, vienas geriausių šių dienų užsienio skulptorių yra Petras Rimša. Nors skulptūros tvariniai ne visuomet šiltai žiūrėtojų priimami, tačiau apie lietuvių kurinius negalima to pasakyti. Petras Rimša esąs vaizdingas menininkas ir podraug geras amatninkas. Jis yra padirbinęs daugybę medalių, kurių kiekvienas yra vertas pasigrožėjimo. Traginga Lietuvos istorija jo kuriniuose atvaizduojama. Karžygių Lietuvos epizodai taipgi neužmiršti.

Jis yra pagaminęs nemažą ir didesnių kurinių, kurie visoje Europoje yra pagarsėję. Vienas geriausių pavykusių tai „Artoras“, kuris pripažintas kaip visų šauniausias. Pirmose eilėse statoma ir „Mokykla“, kuri vaizduojama ta tamsioji

Lietuvos gadynė, kuomet rusai buvo lietuviams spaudą uždraudę ir taipgi draudė lietuviškai mokyti, bet lietuviškos motinos savo kudikius lietuviškai mokė. Su pasigėrėjimu kalbama ir apie „Sątyrą ir Peledą“ bei „Naktį ir Dieną“.

Kitas Chicago dienraštis, butent „Chicago American“, taipgi negali P. Rimšos kurinių gražumu ir tobulumu atsigėrėti. Anot to laikraščio, vienas P. Rimšos kurinys esąs net pas popiežių Pijų XI. Tai statulėlė pavadinta „Taika“, kuri randasi ant popiežiaus privačio stalo kaip simbolis Lietuvos ir Vatikano padaryto konkordato. Šis laikraštis taipgi gėrisi, P. Rimšos „Mokyklą“ ir „Rytojumi“.

P. Rimšos kurinių paroda Chicagoje skaitlingai aplankyta lietuvių ir svetimtaučių. Ir reikia pasakyti, kad P. Rimšos kuriniai netik lietuviams, bet ir svetimtaučiuose, kaip jau matome iš Chicago laikraščio aprašymo, padarė gero įspūdžio. Musų nemirtinas skulptorius, p. P. Rimša, yra labai kuklaus būdo žmogus. Atvykęs į šį didelį ir visokios prabangos pilną kraštą jis jautėsi labai suvaržytas ir net lyg drovėjosi savo kurinius rodyti. Tačiau, kiek tenka girdėti, padrasintis chigiečių — rodos surengs ir daugiau panašių parodų, gal se statoma ir „Mokykla“, kuri vaizduojama ta tamsioji krašto didmiesčiuose. P. B.

Antrą Kartą Gimusiųjų Pasitarimas Kaune

Paskutiniu metu šimtai ir šimtai anglų gyventojų sugalvojo, kad jie jau yra gyvenę prieš daug šimtų metų ir dabar gyvena antrą kartą. Šiokia žmonės pasakoja įvairiausius atsitikimus iš pirmojo gyvenimo ir stengiasi tikinti abejančius, kad mirę žmonės nei na nei į pragarą nei į dangų, bet vėl įsikūnia naujai gimusiuose vaikuose. Šio keisto įdėjimo pasekė, be kitų kraštų atsirado ir Lietuvoje.

Šančių gyventojas Zigmas M-skas jau kuris laikas visiems pasakoja, kad jis pirmą kartą esąs gyvenęs dar Gedimino laikais ir buvęs Lietuvos kunigaikštijos vyriausiasis krivis — Lizdeika. Jis esąs Gediminui išvėsiškęs sapnų ir pataręs jam įsteigti Vilniaus miestą. Zigmas M-skas pasakoja daug visokių istorijų iš Gedimino gyvenimo ir jo kovų. Jis smulkiai atvaizduoja Gedimino artimųjų būdo savybes ir tų laikų Lietuvos luomų gyvenimo sąlygas.

M-sko pasakojimais daugelis šančiųkių susizavėję prisimnė, kad jie taip pat antrą kartą gyvena šiame pasaulyje. Vėlykų antrą dieną antrą kartą gimusieji susirinko pasitarti M-sko bute, vokiečių gatvėje. Ir ko čia tame susijėme nebuvo: senovės kunigaikščių, grafių, vaidilų, Petro Didžiojo patarėjų, Lenkijos karalius Paniatovskis, Napoleono karių ir kitų garsenybių. Pasitarime turėjo būti tartas savo teisėms ginti įsteigti atgimusių žmonių klubą ar sąjungą...

Bet pirma, negu prieita prie konkrečių nutarimų, kiekvienas protenduojas į praeitį turėjo paskaityti arba papasakoti ką nors konkretaus iš savo pirmąsio gyvenimo. Gal but šis pirmas antrą kartą gyvenančiųjų pasitarimas butų pasibaigęs labai gerai, jei ne vienas nelemtas įvykis. Mat, atgimusiame Vytauto laikų kunigaikščiui Švitrigailai, kuris dabar dirba

paprastu darbininku drobės fabrikciantai Anglijos gyventojų sugalvojo, kad jie jau yra gyvenę prieš daug šimtų metų ir dabar gyvena antrą kartą. Šiokia žmonės pasakoja įvairiausius atsitikimus iš pirmojo gyvenimo ir stengiasi tikinti abejančius, kad mirę žmonės nei na nei į pragarą nei į dangų, bet vėl įsikūnia naujai gimusiuose vaikuose. Šio keisto įdėjimo pasekė, be kitų kraštų atsirado ir Lietuvoje.

SIEMET LIETUVOJE BUS DAUG AVIACIJOS DIENŲ.

Stengdamasis Liet. visuomenėje plėsti oru susisiekimą Liet. Aero Klubas šią vasarą visame krašte nutarė suruošti daug aviacijos dienų. Del to jis kreipėsi į šaulių rinktinių vadus aiškindamas, kur tokioms šventėms ruošti yra tinkamos sąlygos. Aviacijos dienų programoje numatoma veikiamasis skridimas, augštojo pilotazo skridimai, malunsparnio ir sklandytuvų demonstravimas, lėktuvais žmonių pavėžinimas ir kita. Šiomis aviacijos dienomis Lietuvos visuomenė labai domosi, nes jos bus ruošiamos ne tik miestuose, miesteliuose, bet ir kaimuose.

Amerikos ir Kanados Lietuviai

Gerbiamejii Lietuviai ir Lietuvaitės!

Pavelykit mums tarti į jus žodį svarbiu reikalu. Mes turime viltį, kad mūsų žodis ras pas jus gilų ir širdingą pritirimą. Šitas reikalas yra mūsų visų reikalas.

Mes kreipiamės į jus, gerbiamejii visuomenę, mūsų lietuvių sveikatos klausimu. Šitas klausimas apeliuoja kaip Amerikos lietuvių tarpe, taip ir Lietuvoje. Nesveikata yra nelaimė mūsų visų. Sveikatos padėtis, ypač mūsų brolių Lietuvoje, turi būti pagerinta neatidėliojant.

Daug amerikiečių sugrįžę iš Lietuvos aprašinėja savo išpučius apie „vandronės“ ir „gerus laikus“ Lietuvoje. Bet aktuali gyvenimo vaizdai, dažniausiai, lieka net nepaminti. Vienas iš mūsų pamirštų klausimų yra sveikatos reikalas.

Amerikiečiai lietuviai, kurie buvę nuvykę į Lietuvą ir nesupazinoję su ta sveikatos iškiojimo „mekka“ vadinama Kau no miesto valstybine ligonine, padarė sau nuostolį. Ta „mekka“ tai yra nuožmės urvas, kokį žmogus gali įsivaizduoti. Dantės „Inferno“ rodo, lengviau būtų kentėti, negu tame degradacijos urve sveikatos ieškoti. Ta „mekka“ yra virš perpildyta ligoninė iš visų Lietuvos kampų. Tai yra mūsų brolių, gentys, pažįstami, draugai, kurie veda kovą už gyvybę. Tenai rasi daug Amerikoje buvusių lietuvių, guli ir laukia paskutinio dekreto.

Sveikatos padėtis Lietuvoje yra labai bloga. Tuberkuliozės, vėžys, užkrečiamos ligos, nesantarija viešpatuoja visuose kampuose. Bet yra dar blogiau, kad mūsų broliai susirgę neturi nei kuo, nei kur tinkamai gydytis, nes tokia ligoninė, sanatorija, gylytojų, žodžiu sakant, visko.

Mes žemiau pasirašę turime daugiausiai progos pažinti sveikatos padėtį Lietuvoje. Mes esame dirbę Lietuvos ligoninėse ir studijavę jos sveikatos padėtį. Mes esame sutikę ir girdę nusiskundimus ir apvertimą Lietuvos žmonių padėtį. Mes esame kalbėję su daugeliu Lietuvos gydytojų. Jie visi mus prašė pagalbą pastatyti jiems modernią ligoninę, nes, Lietuvos prezidento žodžiais sakant, „mūsų tautos aruodas tuščias“.

Gerbiamejii, mes amerikiečiai kovojame už Lietuvos nepriklausomybę, mes dėjome aukas milijonais dolerių įvairiems Lietuvos reikalams, bet apeldome ar pamiršome sveikatos reikalą. Pamiršome tą svarbiausią mūsų tautos šaknį, ant kurios pasilaiko valstybės ir lietuvių gyvenimas. Gerbiamejii, šis reikalas svarbus, tik mūsų visuomenė mažai jį pažįsta.

Mieli Amerikos kontinento lietuviai ir lietuvaitės! Jūs žinote, kad sveikata yra brangus turtas, nesveikata — didžiausia nelaimė. Niekas nuo mirties nepabėgo, nepabėgsime nei mes, lietuviai. Bet reikia gintis, kada galime. Sveikata reikia saugoti labiau už viską.

Todel mes grįžę į Ameriką kreipiamės į jus, gerbiamejii visuomenę, Lietuvos liaudies sveikatos pagerinimo reikalą. Kad pagerinti sveikatos stovį mūsų brolių Lietuvoje, reikia pradėti darbą nuo pat pamatų. Iniciatoriai kalbėjo ir tarėsi su daugeliu žymių mūsų veikėjų. Pritarimas yra. Todel mes ir kreipiamės į plačiąją visuomenę su šiuo sumanymu. Bukim dar kartą nuosirdūs. Sutaupin kime nuo savo kasdieninių išlaidų nors po truputį ir visi sudė-

ję pastatykim Lietuvos liaudies modernią ligoninę. Tai bus nemirtingas paminklas. Jūs duotas centas gal išplėš iš mirties nasrų ne vieną mūsų brolių lietuvių! Argi gali būti dar gražesnis ir milaširdingesnis darbas?!

Gerbiamejii, sumanymas gražus, reikalas gyvas ir darbas neapsakomai didelis. Bet ar šis sumanymas ras pas jus pritirimą, paramą, pasišventimą ir nors krislėlį Mielaširdystės? Ką jūs į tai pasakysite?

Mes prašome visus lietuvius ir lietuvaites, ateiti ir čia gimusius, prisidėti prie šito reikalo. Pirmiausia, mes norime išgirsti jūsų nuomonę šiuo reikalu.

D. Pilka, M. D.

F. A. Weiksner, M. D.

P. S. Prašau šiuo reikalu atsiliepti viešai per spaudą arba parašyti asmeniškai apie šį sumanymą sekančiu adresu:

Dr. D. Pilka,

456 Broadway,
South Boston, Mass.

Auklėkimės, Kad Išlaikytume Egzaminus

Kokį idealinį kultūros dirvą je darbą nepradėsi dirbti — reikia žinoti, kad su laiku išsivysto ir į grupes pasidalina, po priedanga tobulinimo įkūnyto idealinio kultūrinio darbo, paprastas banditizmas, tikslu nematomai nuskriausti įkūnytą įstaigą savo asmenis naudai. Tas įsigyveno pas amerikiečius ir tas dalinai, pradeda apsiereikšti Lietuvoje, ypač klerikalų politikoje.

Nemėginsiu išvardyti nusikriaustas įstaigas. Čia kiekvienas, kuris smilčių neturi įsi bėręs į akis, mato. Todel įvardyti kultūrinės įstaigas, kurios gyvuoja ir jau neteko visuomenės paramos, nereikalinga.

Klausimas prieš akis stojasi: ar galima gyvuojančias kultūrinės idealines įstaigas atgaivinti, kad nemerdytų, o neštų visuomenei naudą, del kurio tikslu jos susitvėrė?

Kad tokį klausimą katagoriškai, su pilnu įsitikinimu būtų galima atsakyti, tai butinai reikia išsiaiškinti ir aiškiai suprasti skirtingumą tarp bendrų reikalų ir asmeninių reikalų. Mes to kaip tik ir nesuprantame. Rodo labai paprastas ir lengvas klausimas, vienok praktikoje negalima jokių būdu suderinti. Štai: kas tavo, tai tau; kas mano, tai man; o kas mūsų, tai mūsų; ne tavo ir ne mano, o mūsų! Tai štai kur mūsų neišauklėjimas apsiereikšia. Teismai nesugebėję apginti įsigyvenusio banditizmo. Reikia auklėti!

Vienatinė pas amerikiečius mokykla, tai laikraštija. Tačiau mūsų laikraštija priešo prie to žemumo, kad net tautinės šventės (16 vasario, 9 spalio ir tt.) pasipinigavimui savo tikslams pavertė. Mūsų katalikybės dvasios vadai papigintas mišias pardavinėja, bile tik ekstra centelis į kišenę įslenka.

Auklėjimo mokyklą mes jau turim Lietuvoje po vardu **Laisvamanių Etninės Kultūros Draugija**. Toji mokykla persikėlė ir Ameriką. Čia ji pradėjo savo šventą auklėjimo darbą dirbti. Ir štai sutvirtinimui to didelio kilnaus-našaus darbo, atvyksta šiomis dienomis Ameriką paviešėti senas Aušrininkas Dr. Jonas Šliupas. Todel lietuviais apgyventos kolonijos sutartinai, ne pasipinigavimo tikslu, rengkite iškilmingas viešas prakalbas senam Aušrininkui.

Dr. A. L. Graičūnas.

Lietuvos Turistams Žinotina

Lietuvoje veikia svetimos valiutos kontrolės įstatymas. Kiekvienas turistai, peržengdamas Lietuvos sieną, tenesisitebi, kad jis bus Lietuvos grynai paties keleivio interesas suteikti muitininkui teisingą žinią. Butų klaida, jei keleivis įvažiuodamas pareikštų mažesnę sumą, negu kad išvažiuojant pasirodytų: tektų aiškintis, prašyti leidimo, žodžiu, tektų sugaišti.

Lietuvos Bankas, kuris yra minėto įstatymo vykdytojas, yra paskelbęs, ir kitiems bankams privalomą, sekančią taisyklę:

„Užsieniečiams-keleiviams tai komas užsienio valiutos operacijoms tvarkyti taisyklių 10 § (Vyriausybės žin. 509 Nr.). Reikiška, jie gali išsivežti į užsienį tik tiek užsienio mokamųjų priemonių, kiek jie jų įsivežė į Lietuvą. Parduoti nustatytą Lt. 200. — sumos užsienio mokamųjų priemonių normą galima tik tiems, kurie įsigyveno Lietuvoje be pertraukos ne mažiau kaip 6 mėnesius, t. y. kada pagal pasakytąsias taisykles 17 § jie gali būti laikomi nuolatiniiais Lietuvos gyventojais. Šiais atsitikimais parduodu užsieniečiams užsienio mokamąsias priemones, prašome kiekvieną kartą pažymėti (iš paso) pirkėjo pareiškime, kada jis paskutinį kartą įvažiavo į Lietuvą.“

Reikiška, iš Lietuvos Ameriką grįžiantis pilietis gali išsivežti tiek dolerių atgal kiek jis buvo įregistravęs muitinėje į Lietuvą įvažiuodamas. Jei keleivis grįžta iš Lietuvos 15 dienų nuo įvažiavimo tarpe, jam jokio leidimo iš Lietuvos Banko nereikia. Išbuvęs Lietuvoje ilgesnį laiką, turi pasipirinti leidimą. Jėgu keleivis iš Lietuvos išvažiuodamas norėtų Lietuvos Banke nusipirkti svetimos valiutos, tai jis galėtų be leidimo nusipirkti ir išsivežti tik 200 litų, jie būtų Lietuvoje įsigyvenę bent 6 mėnesius. Jei 6 mėnesių nebuvo Lietuvoje išgyvenęs, o norėtų nusipirkti svetimos valiutos ir išsivežti daugiau negu atsivežė, tai jis turi gauti iš Lietuvos Banko tam tikrą leidimą.

Minėtas „Vyriausybės žiniuose“ (N. 509) paskelbtų taisyklių 10 paragrafas taip skaitosi:

„Muitinės valdininkai turi priminti užsieniečiams keleiviams, kurie važiuoja į Lietuvą arba važiuoja per Lietuvą tranzitu, kad jie gali vežamas užsienio mokamąsias priemones muitinėje įregistruoti.“

Tam keleiviams, kurie įvažiuodamas į Lietuvą savo užsienio mokamąsias priemones muitinėje įregistruoja, muitinė duoda tam tikrą liudijimą, su nurodymu jame velitus kiekio ir valiutos rūšių. Be to, registruojamame mokėjimo įsakyme, čykyje, vekselyje ar vertybiniame popieryje muitinė deda tam tikrą registravimo ženklą.

Muitinės išduotas liudijimas turi galios 15 dienų, per kurias keleivis turi teisę liudijime nurodytas užsienio mokamąsias priemones išvežti į užsienį be nustatyto leidimo. Muitinės išduotajame liudijime nurodytus užsienio metalinius pinigus ir užsienio notas keleivis gali Lietuvos Banke ar kuriaame Valiutų Banke iškeisti į kitos valiutos metalinius pinigus ar notas; gautiems, iškeistoms, metaliniams pinigams ir notoms į užsienį išvežti keleivis turi turėti Lietuvos Banko ar kurio Valiutų Banko pažymėjimą apie tai iškeitimą.“

Lietuvos Pasiuntinybės Informacijų Skyrius,

Žmonės, Kurie Drauge Gimsta Ir Drauge Miršta

Kai kam iš mūsų tenka susidurti su sekančiu reiškiniu: stai ga susitinka visiškai svetimą žmogų ir su dideliausiu nustebimu įsitikina, kad nepažįstamasis į jį taip panašus, lyg du vandens lašai. Gyvenime labai dažnai pasitaiko, kad mus sumaišo su visiškai kitu žmogumi ir iš to kyla linksmy dalykų. Artimesnis sulyginimas tuojuo parodo, kad toks panašumas yra tikta tariamas ir kad tarp dviejų antrininkų gludi labai griežti skirtumai.

Bet yra atsitikimų, kuomet toks panašumas turi daug gilesnes šaknis, negu kad pradžioje galima būtų pamanyti. Buna, kad du žmonės ne tikta savo išorę, bet ir būdu, palinkimais ir net likimu yra nuostabiai panašūs. Nuostabus dalykas, kad du žmonės, kurie nesurišti nė vienu lašu kraujo giminystės, vis dėlto turi bendrą, paslaptinę gyvenimo ritmą, jo įsakymų klausio ir jų visi poelgiai vergiškai panašūs ir vienodi. Tokių „veidrodinių žmonių“ buvo visuose amžiuose ir tikta prieš keletą metų mokslas susidomėjo tokiais reiškiniais ir juos pradėjo tirti.

1934 metų spalio mėnesio 28 dieną Chicagoje nelaimingu būdu mirė aptiekorius Armstrong. Jį mirtinai suvažinėjo automobilis. Kaip tik tuo pačiu metu Illinois miestelyje Little Town atsitiko visiškai panaši nelaimė. Ten automobilis parvėrė žemę, gydytoją Morris Barry ir mirtinai sužeidė. Kiek vėliau buvo pastebėtas nepaprastas abiejų aukų likimo vienodumas ir giminingumas. Barry ir Armstrong dėl nežinomos gamtos užgaudos buvo taip vienas, į antrą panašus, kad susidarė įspūdis, jog jie abu šį pasaulį išvydė kaip vieno tėvo dvynukai. Abudu buvo gimę maždaug tą pačią minutę 1884 metų spalio mėn. 28 dieną. Abudu buvo utolinukų sunys ir gavo tą patį išsimokslinimą. Jų gimtinės buvo nutolusios tikta keliasdešimt mylių. Bet jie nebuvo net ir tolimiausi giminės. Jiedu pirma kartą pasimatė didžiojo karo metu, francūzų fronto ligoninėje. Jie plačiai išskėtė akis, kai išvydo kiekvienas savo veidrodį. Po to buvo daromi sulyginimai. Veido bruožai, ūgis, plaukų spalva ir šukuoseną atitiko ligi mažiausių smulkmenų. Ir vėliau jų tarpe užsimėgė labai nuosirdi draugystė, kurią sustvirtino tarnybiniai reikalai. Barry vadovavo lauko ligoninei, o Armstrong darbavosi aptiekijoje. Barry ir Armstrong grįžę į tėvynę palaikė savo draugystę nuolat susirašinėdami laiškais. Nežinomo likimo pavergti jie buvo taip artimai surišti, kad dažnai jiedu vienu metu susirgėdavo ir vienu metu pagydavo. Šį likimo bendrumą patvirtino ir jų mirtis automobilio nelaimėje.

Vienas olandų gydytojas pasakojo lygiai tokį pat gyvenimo reiškinį. Šis gydytojas beveik visą savo gyvenimą praleido kolonijose. Jis turėjo čiabuvių tarną, kuris savo ponui visuomet sakydavo, kad kaimynai sodožiuje gyvena vienas žmogus, kuris esąs visiškai panašus į jį. Abudu malajai šį nuostabų panašumą nelabai mėgo ir del to kildavo daug nesutapatimų. Ir čia gamtos užgauda taip surėdė, kad abudu spalvinguosius „dvynukus“ tą pačią dieną nusiaudė baltasis pirklių. Bet vėliau buvo labai daug bėdos ir painiavų, nes vienas tarnas kartkartėmis mėgdavo nudžiauti vieną kitą daiktą, o

ponas kaltę lygiai mesdavo ant abiejų tarnų pečių. Toksai santykiavimas taip susipainiojo, kad pagaliau pirklys turėjo abiemis berniukams išrašyti vilko bilietą. Ir nuo to laiko jie labai pyko vienas ant antro. Ir štai kas nuostabiau: abu antrininkai mirė vienu metu. Vienas, išėjęs su naujuoju ponu į medžioklę buvo įgeltas nuodingos gyvatės, o antrasis gavo kraujo užkrėtimą ir mirė nuo užsinuodijimo.

Nors tokie atsitikimai yra reti, bet jie parodo likimo bendrumą, kuris pastebimas tyrinėjant dvynukus. To bendrumo priežastys neišaiškinamos.

„Vakarai“.

Pavyzdys Ar Žodis

Daugumoje šeimų vaikus auklėja „žodžių metodu“. Vaikus auklėja tik gražiais žodžiais, be jokių gražių pavyzdžių. Taip pat nesistengia vaikams sudaryti tokią aplinką, kurioje jie galėtų matyti tai, kas jiems kalbama žodžiais.

Kurgi ras vaikas tuos gerus pavyzdžius? Darželyje, mokyloje? Ne, vaikas visu pirma turi juos pamatyti savo šeimoje. Šeima yra pirmoji aplinka, kurioje vaikas kaip veidrodis pamato gerą ar blogą. Visi tie pavyzdžiai, tie išpuoliai, gauti pirmomis kudiakystės dienomis, palieka jam ant visados. Tą vėliau nei darželiai, nei mokyklos negali pašalinti.

Jei šeimoje tarp tėvo ir motinos nėra meilės, ar galima tada vaikui išugdyti tą jausmą. Jei tarp tėvo ir motinos bartoja kasdien, neįsisklausymą, ar lengva tada vaiką išmokyti, kad jis klausytų tėvų, o vėliau savo viršininkų? Jei tėvas ar motina nežiuri savo šeimės, dažnai po kelias dienas negrįžta namo, ar brangins vaikas savo tėviskę, ar bus jam ateityje šeima — laimė. Jei tėvas kasdien girta, prageria paskutinius centus, jei motina verkia, neturėdama vaikus kuo pavalgydinti, arba muša savo girtą vyrą, kuris pražūdė jos gyvenimą, ar bus tada vaikai abiem tėvams meilūs? Tokiose šeimose vaikai dažniausia myli motiną, neapkenčia tėvo. Nuo pat mažų dienų jau jiems šeimos gyvenimas atrodoys našta, ir ateityje jie nemokės jos gerbti.

Ir kada vaikas matys tokius pavyzdžius, o žodžiais jam bus kitaip aiškinama, vargu ar jis koks nors iš tų žodžių pasisavins. Niekas gero siejotį tie gražūs žodžiai nepaliks, jei jis matys ką kitą. Norint, kad vaikas būtų geras ir elgtųsi taip, kaip turi elgtis, kaip jis mokomas, turi patys tėvai rodyti pavyzdžius. Mokykloje ar darželyje vaikas išbuna kelias valandas, o namie visą laiką. Sunku tada buna ir mokytojams, labai sunku pakeisti vaiko blogi palinkimai gerais, jei namo parėjęs jis vėl pamatys savo tėvus kitaip elgiantis, kaip jam sakoma.

Jei norima vaikui išmokyti teisingumo, turime patys būti teisingi. Jei motina meluos tėnui arba tėvas motinai, juk negali tada vaikas būti kitoks. Vaikai labai akylūs, jie pastebi kiekvieną menką krislėlį, ir labai stebi tėvus prie kiekvieno pasikalbėjimo ar darbo. Taigi svarbu vaikui pirmą teisingą žingsnį pastatyti. Kiekvienas vaiko geras jausmas ar noras turi būti mokomas ir lavinamas tik gerais pavyzdžiais.

Kasdieniniame gyvenime, kad ir menkoj bazuželėj vaikas gali

išmokyti mylėti artimą, būti teisingas, klusnus vyresniesiems, darbštus, mylintis grožį, tvarkingas, taupus ir patriotas. Tik visa šita jam reik mokėti įskiepyti daugiau pavyzdžiais, negu žodžiais.

Ar turtinga inteligentė, ar paprasta kaimietė, ar darbininkė motina, gali savo vaiką išauklėti geru, kilniu žmogumi, tik geru gražiu kilniu pavyzdžiu.

Juk kas mūsų tautai davė gėnijos ir teisingus žmones, jei ne kaimo motinos, sukdamos ratelį per naktis. Kas išugdė daugelio širdy tėvynės meilę, pasiaukavimą artimiesiems, jei ne tos darbo mamos. Juk nesukūrė tie lėbautojai, kurie buvo paskendę vyne, kuriuos puošė auksas, be jokių kilnių žmonijos ateičiai uždavinių.

Mokslininko yra pasakyta: „Jei tu esi geras, dėkok savo tėvams, kad jie mokėjo savo dorumą tau išlaikyti“. Ir žinokim, jei mūsų vaikai bus geri, tai bus mūsų nuopelnas. Bet jei mūsų vaikai yra blogi, tai nieko kito nekaltinkim, o tik save.

(D.) Br. Bučenė.

Kur Adomas Mickevičius Mokėsi Lietuviškai

Kairiajame Nemuno krante, tarp Vilijos ir Sėdėdžiaus, yra mažas žemosios Panemunės miestelis. Žem. Panemunės parapija įsteigta 1734 metais. Pavasariški Nemuno potvyniai žem. Panemunės bažnyčią dažnai apsemdavo ir del to ji greitai supuvo ir sulinko. Tik 1877 m. iš paliktų grafo Tiškevičiaus lėšų buvo pastatyta nauja, graži mūro bažnyčia, kuri ir šandien dar tvirtai tebestovi.

Žemosios Panemunės parapijos ir miestelio istorija yra tampa susijusi su to paties vardo dvaru, esančiu netoli miestelio ir dvaro vieta yra labai graži. Iš vienos pusės Nemunas, o iš rytų ir vakarų dideli į Nemuną įtekančių upelių skardžiai tą vietą daro nepaprastai gražia romantiška. Seniau tokia graži žem. Panemunės gamta, derlingi laukai, į čia vilodavo įvairius Lietuvos didikus, kurie mėgdavo žem. Panemunę apsigyventi.

Pirmuoju žem. Panemunės dvaro savininku buvo Raseinių apskrities seniūnas Juozas Krzastovskis. Jis 1677 m. dvarą pardavė Lietuvos kariuomenės vadui Kazimierui Gedgaudui. Vėliau žem. Panemunės dvarą valdė kunigaikštis Čerchovskis, Belozoras, grafas Tiškevičius ir Fergisa. Tik devynioliktojo amžiaus pradžioje dvaras perėjo Zano žinion ir jo nuosavybėje pasiliko ligi Didžiojo karo. Visi čia suminėti to dvaro savininkai — tai žymūs anų laikų žmonės, karo vada, kastelonai ir tt.

Dabar apylinkės žmonės apie žem. Panemunės dvarą yra užsilikę gana daug pasakojimų. Labai gerai žmonės atsiliepia apie Fergisą. Tai buvęs geras ir duosnus žmogus. Panaikinus baudžiavą, Fergisa visiems savo dvaro baudžiauninkams padovanojęs po du margus žemės. Jie atsidėkuodami savo kaimą pavadino „Pamiontką“, t. y. Atminimas. Dvaro savininkas Zanas buvęs irgi neblogas žmogus. Jis turėjęs dar vieną savo brolių, Vilniaus universiteto studentą, ištikimą garsaus poeto Adomo Mickevičiaus draugą. Šis poetas Zano dvare dažnai viešėdavo ir čia mokindavosi lietuvių kalbos. Mat, kelis metus Adomas Mickevičius buvo Kauno gimnazijos mokytoju. Žem. bly.

Panemunės apylinkių žmonės Adomą Mickevičių dažnai matydavę pas Zaną ir su juo kalbėdavę. Jis ypač labai mėgdavęs lietuviškas dainas, jas užrašinėdavęs ir pats dainuodavęs.

Dabar šio garsaus lietuvių poeto, rašiusio lenkų kalba, Adomo Mickevičiaus vardą yra pavadinta viena Kauno gatvė, tarp Petrašiūnų ir Kauno esantis slėnis, kuriame ir dabar po ažuolu tuno akmuo. Sakoma, kad ant to akmens Adomas Mickevičius kuręs savo garsiuosius veikalus, kuriuose jis dainuoja apie garsią Lietuvos praeitį ir jos gamtos grožį. Tsb.

Turime Kovoti Su Užmiršimu

Ne visi žmonės yra vienodos atminties, ne visų atmintis yra vienodo pajėgumo. Vieni gali atsiminti daug faktų ir įvykių, kiti, ką nors sužinoję, bematant pamiršta. Mokslas sako, kad atmintį galima išlavinti. Asmuo su silpna atmintimi, kurį laiką lavindamas, gali savo atmintį sustiprinti. Nauji, tam tikros rūšies, pirmą kartą išgirsti, sužinoti ar pamatyti vaizdai, įvykiai, faktai visuomet geriau atsiminami.

Su atmintimi yra glaudžiai susijęs tam tikras procesas, kurį vadiname užmiršimu. Jis reiškia tam tikrą žmogaus būklę, kai nebeatmenama dalykų, kuriuos jis pats arba kiti jam buvo įpareigoję atlikti. Atsiminimas, kad skirtą valandą neatliekamas vienas ar kitas darbas vien del to, kad apie tai neužsilaikė ligi tam tikro momento reikalingų žinių, kurios skatinėtų darbą atlikti.

Užmiršimas gyvenime neretai padaro daug žalos, nes jis sulėtina pačių įvykių raidą, trukdo atliekamiems darbams, sunkina jų organizavimą ir vykdymą. Jis, be to, įveda ir nepasitikejimo, abejingumo jausmą, kuris ima vyrauti gyvenime.

Kas kaltas, kad, palyginti, dažnai girdime populiarius nusiskundimo žodžius: „O! kad jį dievai, visai užmiršau tą padaryti, užmiršau ten nueiti“? Tai liudija išsiblaškęs ir susikau-pimo stoka ten, kur jis labai reikalingas.

Nesvetima stebėti tokie įvairaus pobūdžio užmiršimai. Tačiau iš tų pastebėjimų reikia pasidaryti išvadas ir stengtis patiems nesusitepti įvairiais užmiršimo dažais. Užmiršimas yra aiškus visokio darbo stabdys, todėl su šia yda reikia kovoti. Reikia nuolat lavinti savo atmintį ir pastabumą, kad užmiršimų gyvenime būtų kuo mažiau.

(T.) St. Gregota.

LIETUVOS RADIO MĖGEJAS PASIZYMĖJO.

Prieš kurį laiką Amerikos Jungtinių Valstijų radio mėgėjų sąjunga buvo paskelbusi kon kursą susikalbėti trumpų bangų radio stotimis su Amerika. Šiame konkurse dalyvavo keli tūkstančiai radio mėgėjų, o ypač daug iš Europos. Dalyvavo ir Lietuvos radio mėgėjas Jastžemskis, kurio stotis yra įtaisyta Šančiuose, Kauno priemestėje. Neseniai amerikiečiai pranešė šio konkursa rezultatus. Jastžemskio stotis LYIJ per 5 dienas susikalbėjo net su 93 radio mėgėjais ir konkurse laimėjo gana gerą vietą. Jastžemskis aukonkuravo Latviją, Estiją, Lenkiją, Švediją ir kitas valstybes, viso net 10 valstybių.

SLA. Kuopų Įnešimai Seimui

(Tąsa)

Įneša 116 Kuopa, Moltby, Pa.

2) Kad būtų surasta kaip sustabdyti baurių politiką ir partijų agitavimą laike rinkimo Pildomosios Tarybos. (Priimtas Seimui svarstyti. — Kom.).

3) Kad narys norėdamas but kandidatu į Pildomąją Tarybą, turėtų reikalauti iš Centro sekretoriaus blankos, kur būtų klausimai liečiantis kandidato tinkamumą siekiamam urėdui. Toji blanka turi but išpildyta su kuopos valdybos patvirtinimu ir pasiūsta Centro Sekretoriui. Tada Centro Sekretorius turi priištų išpildytas blankas Įstatų Komisijai peržiūrēt kaslink kandidatų tinkamumo ir vėl tas blankas gražint Centro Sekretoriui, kuris padės vardus ant baloto. (Priimtas Seimui svarstyti. — Kom.).

4) Kad kuomet narys neišgali toliaus mokėti savo duokles ir apie tai praneša Susivienijimo Sekretoriui, tai kad toks narys skaitytųsi apdraustu Susivienijime iki tokiu laikui kokiam užtenka iš jo sumokėtų apdraudos fondo duoklių rezervo apmokėti jo visas duokles... Narys užsimokėjęs užvilkas duokles, vėl galėtų momentaliai pastoti pilnu nariu, bet jei tuo laiku numirtų narys, tai jo pašelpgaviai turi teisę gauti pilną apdraudos sumą, atskaitant tik visas užvilkas duokles. (Priimtas Seimui svarstyti. — Kom.).

5) Kad būtų galima įsteigti „paid up“ apdraudą. Narys, mokėdamas už „paid up“ apdraudą, neturėtų jokių teisių organizacijoje, bet jo pašelpgaviai turėtų gauti tam tikrą apdraudos sumą tokiu nariu mirus. (Priimtas Seimui svarstyti. — Kom.).

6) Kad Susivienijimas įsteigtų prieglaudos namą ir įvestų senatvės apdraudą. Kad narys sulaukęs tam tikro amžiaus ir išbuves Susivienijime tam tikrą laiką, galėtų gauti mėnesinius išmokėjimus, o jam mirus, kad jo pašelpgaviai gautų pilną arba nustatytą apdraudos sumą. (Priimtas Seimui svarstyti. — Kom.).

7) Kad ši kuopa priešinas prieš pakėlimą mokes ties ir pataria, kad jeigu reikalinga pakelti mokes tį, tai tas pakėlimas turėtų buti proporcingai padarytas. Nariui prigulint į pašelpos skyrių po \$6 ant savaitės pakelta mokes tis lai buna 5 centai. Nariui prigulint į pašelpos skyrių po \$9 ant savaitės pakelta mokes tis lai buna 10 centų. Nariui prigulint į pašelpos skyrių po \$12 ant savaitės, pakelta mokes tis lai buna 15 centų. (Priimtas Seimui svarstyti. — Kom.).

8) Kad Pildomosios Tarybos tarnystės laikas būtų apribuotas neilgiau kaip dviem terminam. (Priimtas Seimui svarstyti. — Kom.).

9) Kad Seimai būtų laikoma kas keturi metai. (Priimtas Seimui svarstyti. — Kom.).

10) Kad Pildomoji Taryba būtų renkama sekanciai: viena pusė vienam Seime, o kita pusė kitam Seime. (Priimtas Seimui svarstyti. — Kom.).

11) Kad Kontrolės Komisija turėtų pilną galią ir teisę visuose SLA. reikaluose ir skaitytųsi taip kaip Pildomoji Taryba. Kad Kontrolės Komisijos nariai būtų lygūs su Pildomosios Tarybos nariais ir kad Seimas paskirtų jiems algas. Kad Kontrolės Komisijos nariai kandidatuotų į savo vietas taip kaip kandidatuoja Pildomosios Tarybos nariai. (Priimtas Seimui svarstyti. — Kom.).

12) Kad „Tėvynė“ būtų atspausdinta lietuviškai ir angliškai nauja Konstitucija arba Konstitucijos nauji paragrafai narių apsvarstymui ir nubalsavimui pirmiau priėmimo Konstitucijos arba naujų paragrafų. (Priimtas Seimui svarstyti. — Kom.).

Įneša 179 Kuopa, Zeigler, Illinois.

1) Kad SLA. narys išbuves geram stovy per 25 metus ir sulaukęs 70 metų galėtų pusę pomirtinės gauti, o kita pusė kaip narys numirs, jei toks narys mokės duokles iki mirties. (Priimtas Seimui svarstyti. — Kom.).

2) Jei narys, atsiėmęs pilną pašelpą, per tris metus neims pašelpos, kad po trijų metų gautų vėl pilną pašelpą. (Priimtas Seimui svarstyti. — Kom.).

3) Kad SLA. Pildomoji Taryba neskolintų daugiau kaip 25% ant nejudinamų nuosavybių. (Šis reikalas priklauso Pildomajai Tarybai. — Kom.).

Įneša 50 Kuopa, Binghamton, N. Y.

1) Kad „kuomet narys neišgali toliaus mokėti savo duokles ir apie tai praneša Susivienijimo Sekretoriui, tai kad toks narys skaitytųsi apdraustu Susivienijime tokiu laikui, kokiam užtenka iš jo sumokėtų apdraudos fondo duoklių rezervo apmokėti jo visas duokles į organizaciją. Jei tuo laiku nario ekonominė buklė pagerėtų, ar pasikeistų kitos sąlygos, kurios jį privertė nutraukti duoklių mokėjimą, tai jis, užsimokėjęs užvilkas duokles, vėl galėtų momentaliai pastoti pilnu nariu. Bet jei tuo laiku narys mirtų, tai jo pašelpgaviai turėtų teisę gauti pilną apdraudos sumą, atskaitant tik visas užvilkas duokles iki tokio laiko. Žinoma, toks narys, kuris užvilkina duoklių mokėjimą ir iš jo sumokėtų duoklių rezervo jam palaikoma teisė apdrauda gauti, spręsdžiamoji balso jokiais organizacijos reikalais negalėtų turėti. Jis pasilikytų suspendavimo stovy tik su teise sunaudoti sumokėtų duoklių rezervą tolimesniam užtikrinimui apdraudos. Kuomet pilnai užvilkintas duokles sumokėtų, vėl pilnateisiu nariu pastotų.“ (Priimtas Seimui svarstyti. — Kom.).

2) Kad „tam tikrais išimtiniais atsitikimais su atitinkamais apribavimais, būtų galima įvesti ir išmokėtos „paid up“ apdraudos išdavimais atatinamoje sumoje. Tokis narys daugiau jokių duoklių organizacijai nemokėtų ir jokių teisių organizacijoje neturėtų, išskiriant tą teisę, kad jam numirus jo pašelpgaviai galėtų gauti pripažintą išmokėtą apdraudos sumą.“ (Priimtas Seimui svarstyti. — Kom.).

3) Kad „SLA. nariai labai susirūpinę savo likimu senatvėje ir tik delto gyvai svarsto prieglaudos namo

įkurimą, bet susidaro gana kėblos komplikacijos Susivienijimui prieglaudos namus įkurti. Todel aprūpiniui SLA. narių senatvėje, būtų galima įvesti senatvės apdraudą, kad narys sulaukęs tam tikro amžiaus ir išbuves Susivienijime tam tikrą laiką, galėtų gauti mėnesinius išmokėjimus iki gyvas tam tikromis sumomis, kokiomis jis mokėjo apdraudos duokles. Jei narys mirtų pirm pasiekimo amžiaus ar išbuvoimo Susivienijime, tokiai senatvės apdraudai gauti jo pašelpgaviai gautų pilną apdraudos sumą.“ (Priimtas Seimui svarstyti. — Kom.).

4) Kad „ligoje pašelpos nariams būtų galima mokėti pilną pašelpą dviem atvejais, kaip seniaus buvo daroma, sekamomis sąlygomis: narys išsiėmęs pilną pašelpą pirmu atveju, jei po to nesirgtų ir pašelpos neimtum per sekančius penkis metus, tai po penkių metų vėl būtų galima nariui mokėti vienu atveju pilną pašelpą. Tokis patvarkymas apsaugotų pašelpų fondą nuo išsiėmimo dažnai pasikartojančiomis ligomis.“ (Priimtas Seimui svarstyti. — Kom.).

Įneša A. Avaranavičius, SLA. 135 Kuopos Pirm. ir SLA. 7-to Rajono Gen. Org.

1) kad SLA. būtų paskirta į Rajonus panašiai kaip šiame Aukšnio Konkurso Vajuj. (Priimtas Seimui svarstyti. — Kom.).

2) Kad Rajono ribas nustatytų SLA. Pildomoji Taryba. (Priimtas Seimui svarstyti. — Kom.).

3) Kad SLA. Pildomoji Taryba Rajonams skirtų generalius organizatorius. (Priimtas Seimui svarstyti. — Kom.).

4) Kad Rajonų Generaliai Organizatoriai Susivienijimo reikalais veiktų kontakte su SLA. Pildomąja Taryba, Apskričiais ir kuopomis. (Priimtas Seimui svarstyti. — Kom.).

5) Kad Rajonų organizatoriai būtų po SLA. Pildomosios Tarybos nustatyta tam tikra kaucija. (Priimtas Seimui svarstyti. — Kom.).

6) Kad Rajonų organizatoriai pridabotų jų ribose esamas SLA. nuosavybes. (Priimtas Seimui svarstyti. — Kom.).

7) Kad Rajonų organizatoriai būtų SLA. prezidento skiriami naujai išrinktų kuopų ir apskričių valdybų invezdintojais. (Priimtas Seimui svarstyti. — Kom.).

8) Kad Rajonų organizatoriams būtų atlyginta už jų sugaištą laiką ir kelionės lėšas, taip kaip ir S. L. A. Pildomosios Tarybos nariams. (Priimtas Seimui svarstyti. — Kom.).

9) Kad šiame Seime ir ateity būtų renkama iš trijų narių SLA. Pildomosios Tarybos nominacijų komisija. (Priimtas Seimui svarstyti. — Kom.).

10) Kad į nominacijų komisiją būtų renkami sąžiningi ir pagarbos užsitarnavę veikėjai, išbuvē Susivienijime gerame stovyje nemažiau kaip (10) dešimts metų. (Priimtas Seimui svarstyti. — Kom.).

11) Kad visi rekomenduojanti veikėjai į SLA. Pildomąją Tarybą siųstų jų vardus, pavardes ir autobiografijas SLA. Pildomosios Tarybos nominacijų komisijai. (Priimtas Seimui svarstyti. — Kom.).

12) Kad nominacijų komisija nuodugniai ištyrus rekomenduojamų veikėjų į SLA. Pildomąją Tarybą tinkamumą ir kvalifikaciją, neapribuojant skaičiaus, skelbtų visų narių žinias jų fotografijas ir autobiografijas SLA. organe „Tėvynė“. (Priimtas Seimui svarstyti. — Kom.).

Įneša 11 Kuopa, Waterbury, Conn.

1) Pritariant SLA. Sekretorius, Dr. M. J. Viniko įnešimui, kad narys galėtų gauti pilną ligoje pašelpą 5 metus po išėmimo vienos pilnos pašelpos. (Priimtas Seimui svarstyti. — Kom.).

Įneša 35 Kuopa, Wilkes Barre, Pa.

1) Kad kuomet narys neišgali toliaus mokėti savo duokles ir apie tai praneša Susivienijimo Sekretoriui, tai toks narys skaitosi apdraustas Susivienijime tokiu laikui, kokiam užtenka iš jo sumokėtų apdraudos fondo duoklių ir iš rezervo apmokėti jo visas duokles į organizaciją. (Priimtas Seimui svarstyti. — Kom.).

2) Jei narys, išsiėmęs jau pilną pašelpą pirmu atveju, po to nesirgtų ir pašelpos neimtum per sekančius penkis metus, tai po penkių metų ir vėl būtų galima tokiu nariui mokėti vienu atveju pilną pašelpą. (Priimtas Seimui svarstyti. — Kom.).

3) Kad įsteigti nariams prigulintiems prie senų pomirtinės skyrių paskolos fondą del užsimokėjimo duoklių. (Priimtas Seimui svarstyti. — Kom.).

4) Kad būtų atmainyta No. 2 ligonių blankos: iš nedėlinių daktaro paliudymo, kad būtų pakeista į dvi nedėlinį paliudymą taip kaip seniaus buvo. (Šis reikalas priklauso Pildomajai Tarybai. — Kom.).

Įneša 43 Kuopa, South Boston, Mass.

1) Kad organo redaktorius būtų renkamas referendumu. (Priimtas Seimui svarstyti. — Kom.).

2) Kad Pildomoji Taryba būtų renkama po keturis narius kas kiekvieną terminą. (Priimtas Seimui svarstyti. — Kom.).

3) Kad Finansų Komisija būtų renkama iš Pildomosios Tarybos narių. (Priimtas Seimui svarstyti. — Kom.).

4) Kad Seimas įpareigotų Pildomąją Tarybą sudaryti budžietą pastoviųjų komisijų darbų finansavimui. (Priimtas Seimui svarstyti. — Kom.).

5) Kad būtų nutarta sekančią Seimą šaukti rytuose. (Priimtas Seimui svarstyti. — Kom.).

6) Kad kuopų viršininkų įvesdinimo reikalas (Skyr. XIX, par. 5), kaip paini ir neaiški taisyklė, būtų panaikinta, paliekant pačioms kuopoms autonomiškai šiuo reikalu elgtis. (Priimtas Seimui svarstyti. — Kom.).

Įneša 126 Kuopa, New York, N. Y.

1) Pakeisti Konstitucijos Skyrių IV, par. 2, sekamai:

Kad „kiekvienas viršininkas nompuojamas ir renkamas narių balsavimu keturiems mėnams ir patvirtin-

namas dvimetiniame Seime.“ (Priimtas Seimui svarstyti. — Kom.).

2) Papildyti Skyrių IV, par. 3, sekamai:

Kad „kandidatai į kiekvieną augščiau minėtų urėdų turi buti nompuojami Susivienijimo narių balsavimu kuopose pirm Susivienijimo Seimo, lapkričio arba gruodžio mėnesys. Susivienijimo viršininkai renkami dalimis augščiau nurodytu laiku sekama tvarka: Prezidentas, Izdininkas, vienas Izdo Globėjas ir Daktaras Kvotėjas, o antroje rinkimų eilėje Vice Prezidentas, Sekretorius ir antras Izdo Globėjas. Trys kandidatai gavusieji daugiausiai balsų nominacijose į urėdą ir turintieji reikalingas kvalifikacijas statomi antram narių balsavimui kovo arba balandžio mėnesys, ir tas kandidatas, kuris antram balsavime gauna didžiausią balsų skaičių, yra skaitomas ir laikomas išrinktu. Šitaip išrinktą viršininką Seimas gali nepatvirtinti dviejų trečdalių balsų dauguma ir išrinkti jo vietoj kitą. (Priimtas Seimui svarstyti. — Kom.).

3) Pridėti Skyriui IV sekamą paragrafą:

Kad „bile narys, turintis reikalingas kvalifikacijas į bile kurį Pildomosios Tarybos urėdą, teisėtai nominuotu skaitosi tik tuomet, jei yra gavęs nemažiau dviejų Susivienijimo kuopų balsų didžiumą visų nominacijose balsavusiųjų kuopų narių. Kiekvienas nomnuotas kandidatas turi teisę Susivienijimo oficialiame organe paskelbtį savo autobiografiją ir savo kvalifikaciją, su ta sąlyga, kad toks kandidato pasiskelbimas neužimtų organe daugiau vietos, kaip pusę skilties. Joks kandidatas neprivalo savo agitacijos už save perkelti į kitus laikraščius ar šiaip ir periodinę spaudą nei tiesioginiu nei bėparišku būdu bei leisti specialę literatūrą savo kandidatūros garsinimui. Jei panaši agitacija spaudoje pasirodytų ir jei kandidatas oficialiai jos nepasmerkėtų ir nuo jos neatsipalaiduotų — tas reikštų, kad jis tokią agitaciją užgiria ir tokiu atveju pats save iš kandidatūros diskvalifikuoja ir jo kandidatūra panaikinama.“ (Priimtas Seimui svarstyti. — Kom.).

4) Skyriaus VIII, par. 13 pabaigos paskutinį sakinį papildyti sekamai:

Kad „narys persikeliantis į augštesnį ar žemesnį laipsnį, turi mokėti tokio laipsnio reikalaujamus mokesčius ir asmentus sulig save amžiaus su ta vienkio sąlyga, kad tame apdraudos laipsny, kuriam narys prigulėjo, susidars nario kreditas apdraudos rezervas turi buti perkeliamas į naują laipsnį, į kurį narys keliais, proporcingai sumažinant nario mokamas duokles ir sutrumpinant laiką apdraudos išmokėjimui, jei tokią išmokamą apdraudą narys pasirenka.“ (Priimtas Seimui svarstyti. — Kom.).

5) Skyriaus VIII, par. 16 pakeisti paragrafą 17 ir papildyti sekamu nauju paragrafu:

Kad „del bent kokios priežasties narys negalėdamas toliau savo duoklių į Susivienijimą mokėti, gali paduoti raštišką prašymą Susivienijimo Sekretoriui, kad susidars jo kreditas rezervas būtų panaudojamas tolimesniam nario duoklių apmokėjimui Susivienijime kokiam laikui tokio rezervo ištėks. Vienok tokiu laiku narys skaitosi suspenduotas ir neturi jokių teisių organizacijoje, kaip kad yra nurodyta kitoje šios konstitucijos vietoj narių suspendavimas už nemokėjimą duoklių, išimant tik tas nario teises, kad jam pasimirus jo pašelpgaviai gali gauti pilną apdraudos sumą su ta sąlyga, kad turi sumokėti visus nario užvilkus mokesčius ir asmentus Susivienijimui su ketvirtu (4) nušimčiu už visą laiką ir tokis narys vėl skaitosi pilnateisiu Susivienijimo nariu. Išbaigęs nario kreditas susidariusiam rezervui duoklių apmokėjimui, narys netenka jokių teisių Susivienijime.“ (Priimtas Seimui svarstyti. — Kom.).

6) Skyriaus XX, par. 8 papildyti sekamu nauju subparagrafu:

„d) Jei narys išėmęs pilną pašelpą už 72 dienas ir pusę pašelpos už kitas 72 dienas, paeiliui ar su pertraukomis, sekamų penkių (5) metų laiku daugiau nesirgtų ir pašelpos neimtum iš Susivienijimo, tai toks narys vėl gali gauti pilną pašelpą per 72 dienas ir pusę pašelpos per kitas 72 dienas paeiliui ar su pertraukomis. Dviem atvejais narys išėmęs pilną pašelpą, toliau gali gauti pašelpą tik tokia tvarka, kaip tą nurodo šio paragrafo sub-paragrafas c).“ (Priimtas Seimui svarstyti. — Kom.).

Įneša 226 Kuopa, Chicago, Illinois.

1) Kad Centras apmokėtų Seimų delegatams kelionės išlaidas pagal gelžkelio „minimum“ ratą. (Priimtas Seimui svarstyti. — Kom.).

Įneša 233 Kuopa, Herkimer, N. Y.

1) Kad įvesti senatvės apdraudą su mėnesiniu mokėjimu nariui iki gyvos galvos sulig tam tikromis sąlygomis. (Priimtas Seimui svarstyti. — Kom.).

2) Kad apsaugoti nario sumokėtus pinigus į Susivienijimą kada jis neišgali duokles daugiau mokėti. Kad tokiu nariui būtų galima gauti „paid up“ apdraudą. (Priimtas Seimui svarstyti. — Kom.).

3) Kad narys kiekvieną sykį sirgdamas gautų pilną pašelpą. (Priimtas Seimui svarstyti. — Kom.).

4) Kad pomirtinė būtų pilnai išmokėta. (Tas yra daroma. Priimtas. — Kom.).

5) Kad „Tėvynė“ būtų padidinta. (Tas atlikta. Priimtas. — Kom.).

Įneša 299 Kuopa, Rumford, Me.

1) Kad Dr. M. J. Viniko narių gerovės reformos ir patarimai, kurie buvo atspausdinta „Tėvynė“, būtų kaip įnešimas Seimui ir kad būtų svarstyta kaip naujas sumanymas SLA. narių gerovei. (Priimtas Seimui svarstyti. — Kom.).

Įneša 311 Kuopa, West Frankfort, Ill.

1) „Kadangi mūsų SLA. nariai seneliai yra beveik pajaukiami jų senatvėje, kur Konstitucija nurodo, kad narys geram stovy, sulaukęs 70 metų amžiaus ar viršaus ir išbuves Susivienijime nemažiau 25 metų, gali gauti pusę pomirtinės nurodytu būdu, arba trumpai sa-

kant turi apleisti Susivienijimą, tai lai buna nutarta, įnešti Seimui, kad Seimas nutartų pakeisti Skyrių IX, par. 7. Kad narys sulaukęs 70 metų ir išbuves nemažiau 30 metų geram stovy gali, prašydamas gauti pusę jo pomirtinės apsaugos ir jei jis ir toliau mokės visas duokles į Susivienijimą kaip pirmiau mokėjo, tai antrą pusę pomirtinės gaus jo paveldėjai nurodyti jo paliudijime, po jo mirties.“ (Priimtas Seimui svarstyti. — Kom.).

2) „Kadangi dabar Konstitucijoje nurodo, kad narys išėmęs pilną pašelpą per 72 paprastas dienas (week days) tai yra už 12 savaitių ir pusę to skyriaus pašelpos per tiek pat laiko, paeiliui ar su pertraukomis, narys kuris yra jau išėmęs pašelpą ligoje už 144 paprastas dienas arba už 24 savaites, paeiliui ar su pertraukomis, negali daugiau gauti pašelpos kol nepraeis 196 dienos arba 28 savaitės, tad lai buna nutarta įnešti Seimui, kad Seimas nutartų įdėti paragrafą, kad jei narys nuo paskutinės dienos jo ligos bus neėmęs ligoje pašelpos bėgy sekančių trijų metų, tai jis ir vėl gali gauti pilną pašelpą augščiau nurodytu būdu.“ (Priimtas Seimui svarstyti. — Kom.).

Įneša 7 Kuopa, Pittston, Pa.

1) Kad nariams išbuvusiesiems SLA. du metu ir toliau, po kiekvienų metų, būtų teikiamas nuosimtis (dividends) tokis, kokis galima duoti ant jų pinigų sumos įmokėtus į apdraudos fondą. Atsitikime, kuomet narys neišgali mokėti savo duoklių — SLA. palaiko narį gerame stovy taip ilgai, kiek minėto nuosimnio užtenka jo duoklių apmokėjimui. Pradėjus nariui išnaujo savo duokles mokėti, jis privalo šį nuosimtį į S. L. A. gražinti; nepadarius to, minėtas nuosimtis atai-komas iš jo pomirtinės. Šis sumanymas liečia ne tik naujai įstojančius į SLA., bet ir senus narius. (Priimtas Seimui svarstyti. — Kom.).

2) Kad ligoje pilna pašelpa būtų mokama dviem atvejais, kaip seniau buvo daroma, sekamomis sąlygomis: narys išėmęs pilną pašelpą pirmu atveju, jei po to nesirgtų ir pašelpos neimaų per sekančius penkis metus, tai po penkių metų vėl būtų mokama pilna pašelpa vienu atveju. (Priimtas Seimui svarstyti. — Kom.).

3) Kad įvesti SLA. senatvės apdraudos skyrių, kad narys sulaukęs tam tikro amžiaus ir išbuves SLA. tam tikrą laiką, galėtų gauti mėnesinius išmokėjimus tam tikromis sumomis, kokiomis jis mokėjo apdraudos duokles. Jei narys mirtų pirm pasiekimo amžiaus ar išbuvoimo Susivienijime tokiu senatvės apdraudai gauti — jo pašelpgaviai gauna pilną apdraudos sumą. (Priimtas Seimui svarstyti. — Kom.).

4) Kad narys išbuves Susivienijime 25 metus ir sulaukęs 70 metų amžiaus, galėtų gauti pusę paliudyme nurodytos pomirtinės, o antra pusė būtų išmokama nariui mirus. (Priimtas Seimui svarstyti. — Kom.).

5) Kad įstojimas į SLA. būtų sumažintas, nes tas trukdo naujų narių gavimui. (Priklauso Pildomajai Tarybai. — Kom.).

6) Kad naujai įstojęs narys į Susivienijimą, tap-tų pilnu nariu už šešių mėnesių po įstojimo. (Priimtas Seimui svarstyti. — Kom.).

7) Kad SLA. Pildomoji Taryba būtų renkama keturių metų terminui, vietoj dabar dviejų metų ir tai dalimis sekančiai: dabar išrinktieji, Prezidentas, Sekretorius ir pirmas Izdo Globėjas likę išrinktais dviejų metų terminui, gi Vice Prezidentas, Izdininkas, antras Izdo Globėjas ir Daktaras Kvotėjas keturių metų terminui. Po dviejų metų renkamas Prezidentas, Sekretorius ir pirmas Izdo Globėjas jau keturių metų terminui ir tt. Taip renkant SLA. Pildomąją Tarybą visados joje rasis senų viršininkų susipažinusių su SLA. reikalais. (Priimtas Seimui svarstyti. — Kom.).

8) Kad suvienyti SLA. Pastovias Komisijas, nes jų pareigos atatinka vienu su kitomis sekančiai:

a) Įstatų su Stovio, Skundų ir Apeliacijų Komisija.
b) Kontrolės su Finansų Komisija ir
c) Labdarybės su Apšvietos Komisija.
(Priimtas Seimui svarstyti. — Kom.).

9) Kad SLA. neskolintų ant privatių nuosavybių tam pačiam asmeniui ar asmenims daugiau kaip \$10,000 ir nedaugiau kaip 40% įkainuojamos vertės. (Priimtas Seimui svarstyti. — Kom.).

Įneša SLA. Pirmas Apskritys.

1) Kad SLA. Įstatų Komisija pakeistų SLA. Konstitucijos 20-to skyriaus 9-tą paragrafą ta prasme, kad serganti organizacijos nariai būtų pilniau aprūpinti jų ligoje pašelpomis. (Priimtas Seimui svarstyti. — Kom.).

2) Kad SLA. Įstatų Komisija pakeistų SLA. Konstitucijos 9-to skyriaus 7-tą paragrafą ta prasme, kad kuomet narys sulaukia 70 metų amžiaus ir yra išbuves Susivienijime nemažiau kaip 25 metus, ant jo paties prašymo jam tampa išmokėta pusė jo pomirtinės, tai kad jis nebūtų iš SLA. prašalintas, bet būtų organizacijoj laikomas ir, kad jisai mokėtų reikalingus mokesčius, gi kada jisai numiršta, tai kad jo kita pusė pomirtinės būtų išmokama jo pašelpgavims. (Priimtas Seimui svarstyti. — Kom.).

3) Kad SLA. Įstatų Komisija išdirbtų tinkamus ir reikalingus planus įsteigimui naujo fondo, iš kurio būtų šelpiami toki nariai, kurie iš priežasties senatvės, ligos ar neturto negali ir nepajėgia užsimokėti savo narių mokesčių ir delei to priversti apleisti organizaciją. Todel, kad toki nariai būtų šelpiami apmokant iš tokio fondo jų mokesčius ir, kad tokie nariai ant kiek galima būtų aprūpinti kitais jų gyvenimo reikalais. (Priimtas Seimui svarstyti. — Kom.).

Įneša 354 Kuopa, Akron, Ohio.

1) Kad yra užgirta kaip buvo sąryta organe „Tėvynė“, kad pilna pašelpa būtų galima gauti dviem metams praėjus. (Priimtas Seimui svarstyti. — Kom.).

2) Kad yra kensminga Susivienijimui, jog narys neužsimokėjęs duoklių per tris mėnesius arba 90 dienų, turi eit pas gydytoją ir veltui mokėti \$3, idant tapt nariu geram stovy. (Priimtas Seimui svarstyti. — Kom.).

(Daugiau bus)

Dar SLA. Prezidento Žodžiai Ir Darbai

Man labai nemalonu, kad ir dar kartą reikia užimti vietą „Tėvynėje“ pasiaikšnimui ir man padarytus SLA. Prezidento, p. Bagočiaus, priekaištus ir net kaltinimus mano pareigų apleidime, kada tarnavau SLA. Prezidento urde. Gi kada organizacijos prezidentas tos pačios organizacijos buvusiam prezidentui priekaištus ir kaltinimus daro, kokiais persunkę p. Bagočiaus rašiniai, tai žmogus budamas gyvu nutylėti negali.

Na, ak tiesa, aš rašau ne tuo tikslu, kad susikalbėti su p. Bagočium, nes tai negalima, bet kad atremti jo priekaištus ir kaip SLA. nariams, taip ir visiems „Tėvynės“ skaitytojams parodyti tikrą padėtį tu reikalų, kuriais jis mane taip mėgsta kaltinti. Na ir kas gi, pagaliau, galėtų su tokiu žmogum susikalbėti, kuris pats koliojasi, visokiais epitetais bei nieku neparemtais priekaištais besisivaizduodamas ir sako, kad aš taip darau. Jeigu jau mano rašinius kas gali pavadinti „pasikolijimu“, tai tada kuo vadinti p. Bagočiaus tas tiradas? Arba jeigu žmogus randa galimybę pavadinti tikrai „patarimu“ kaip ekonomistui Seimą pasiekti, o Seime, kaip lengviau pragyventi“ jo paties laisvą padarytą SLA. veikėjams sekanti pasiūlymą:

„Neatbutinai išrinkti tiek delegatų kiek Jūsų kuopai galima, reikia pilną kvotą. Pragyvenimo klausimas Detroito bus pilnai aprūpintas, o jei su nuvažiavimu turėsite sunkumų, tai praneškite broliui Julius Mickevičius... ir man, ir mes kaip nors rasime būdą sutvarkyti jų nuvažiavimą ir pragyvenimą.“

Akyvaizdoje šito, tai ir sakau, kaip galima susikalbėti su p. Bagočium?

Kada iškelta viešumom, šita p. Bagočiaus laiško fotostata atspausdinant, su šitoku delegatams jo pažadėjimu, tai jis nesigėdi viešai pavadinti tik delegatams patarimu kaip ekonomistui nuvykti į Seimą ir laike Seimo pragyventi. Tokiu atveju SLA. nariai su juo turi ne „da turgu“, bet šimtą turgu. Tokios drąsos žmogui yra lengva daryti bile kokius kitiems priekaištus ir todėl jis mane kaltina, kad buvęs „rinkimų agitacijos tikslais organe koliojau“ Pildomosios Tarybos narius. Aš kalbėjau ir diskutavau tik tuos pačius organizacijos reikalus, kuriuos p. Bagočius pirmą kartą mane organe išklė. Jo rašiny su taipgi tilpo „Tėvynėje“ jau Pildomosios Tarybos rinkimų laiku. Jis, matote, tuo laiku savo priekaištais ir mane svaidė be jokio rinkimų agitacijos tikslo, o aš atsakydamas į jo šmeižtus, tai jau „rinkimų agitacijos tikslais“ rašiau. Išties, netinka organizacijos Prezidento tokiu siauru ir nerimtu vienpusiškumu vadovautis.

Ponas Prezidentas man priekaišioja vadovybę „Sargybai“ ir išleistus tukstančius dolerių suvežimui delegatų į Baltimorę, Chicago ir Pittsburgho Seimus, kuomet aš jokiai „Sargybai“ nevadovavau ir nevadovauju, niekuomet nei cento jokiam delegatui nemokėjau ir neįsileidau nei vieno cento suvežimui delegatų į Seimus. Jei p. Bagočius žino kitaip, tai prašau įrodyti faktais ir dokumentais, o to neįrodžius, tai padovėžiu žmonės paleistus šmeižtus visumet atšaukia. Nepadarus nei vieno, nei kito, tai jau visi žino kokis tokiame žmogui titulas pritinka.

Mano oponentas man primeta

dideliu prasikaltimu, kad aš nepildęs savo priderystės ir neapgynęs demokratinio principu, kuomet Seimui pildydami SLA. konstitucijos dvasią ir raidę rinko Pildomąją Tarybą delegatų balsais. Klausimas ką darė p. Bagočius Detroito Seime tu demokratinio principu apgynimui, kuomet jo vienminčiai rinko į Pildomosios Tarybos urdus asmenis, gavusius mažiau balsų visuotiname narių balsavime? Jei aš esu kaltas, kad Seimui laikėsi nurodytos konstitucijos tvarkos, tai ir p. Bagočius lygiai kaltas, kada jo vienminčiai darė tą patį Detroito Seime, argi ne? Bet, mat, čia išsena viskas bagočiškai: kuomet jis su savo vienminčiais tą patį daro, tai vadinasi viskas gerai ir kogeriausioje tvarkoje. Tegul taip ir buna, kam čia gaisuoti laiką?

Tame Pildomosios Tarybos suvažiavime, kuriame SLA. Pastoviųjų Komisijų pirmininkai išreiškė savo didelį pasitenkinimą apsauga SLA. turto ir tuometiniu jo stoviu, jokių „pazalintų“ raportų niekas neišdavė. Ten buvo išduoti raportai valdžios autorizuoto-pripažinto auditoriaus ir SLA. Ido Globė-jis iš aktualės tuomet buvusios SLA. turto padėties. Tuomet nei vienu centu jokis Susivienijimo investimentas nebuvo defoltavęs ir jei tuo laiku visi SLA. investimentai būtų buvę parduoti, tai Susivienijimas būtų gavęs daug tukstančių dolerių virš tos sumos, kokia buvo įdėta į tuos investimentus SLA. pinigų. Ir nors šita visą p. Bagočiaus kopuikaušiai žino, tačiau vistik jįsai sako, kad raportai buvo „pazalatinti“.

Pagaliau jis mane kaltina, kodel girdi aš nepriziūrėjau ką p. Gugis darė ir ko nedarė. Čia tai jau pasakysiu atvirai, kad p. Prezidentas savo teisių nežino, jei jis mano, kad SLA. Prezidentas turi galią ir teisę diktuoti kitiems Pildomosios Tarybos nariams. SLA. konstitucija nusako kiekvienam Pildomosios Tarybos nariui jo pareigas ir todėl Prezidentas negali įsakyti bile kuriam iš jų ką kiti daryti. Kuomet Pildomosios Tarybos nutarimu pavadamas bile kokis darbas, ar bent kokios pareigos vienam jos nariui, tai tokis narys yra atsakomingas prieš visą Pildomąją Tarybą ir vienas Prezidentas negali otram nariui užsupti ant sprando. Jei p. Bagočius mano ir elgiasi kitaip, tai jis peržengia jam konstitucijos duotas teises. Kadangi kalbame apie SLA. Prezidento konstitucijoje duodamas jam teises, tai p. Bagočiaus informacijai matau reikalo pranešti, kad 1931 metais aš paprašiau pas p. Gugį siuntinėti man gale kiekvieno mėnesio surašą visų įėjų ir išmokėjimų, tuomi norėdamas sužinoti svarbiausius apie sumokėtus už paskolas nuosimėjus. Bet p. Gugis man atskė, kad sulig S. L. A. konstitucijos jįsai neprivalo man, kaip organizacijos Prezidentui, tokių informacijų teikti. Jįsai sakė, privalas tik-tai Pildomajai Tarybai tokias atskaitas išduoti. Ir Pildomosios Tarybos suvažiavimas jį nepriverstė mano prašymą išpildyti. Taigi kaip matote p. Prezidentė, SLA. Iždininkui p. Gugui, visa Pildomoji Taryba padėdė prižiūrėti investimentus ir morkėjimus ir jis tik visai Pildomajai Tarybai savo raportus išduodavo ir tik visai Pildomajai Taryba galėjo jam įsakymus duoti. Tokiu atveju, Prezidentas yra tikrai vienu iš Pildomosios

Tarybos narių ir jokių specialių priežiūros teisių nei privilegijų neturi.

Bet gerai, jei jau p. Bagočius jaučiasi turintis tokias teises ir privilegijas, tai noriu paklausti, kodel jįsai leido p. Iždininkui vilkinti su forklozavimu kad ir p. Čepuko nuosavybės, kuomet tas žmogus nei vieno cento Susivienijimui nuosimėję, nei miestui takų nesumokėjo nuo pat pradžios, kuomet pas-kolą gavo? SLA. Pildomoji Taryba buvo nutarusi p. Čepuko nuosavybę forklozuoti 1933 metų rudenį, tačiau pradėta tos nuosavybės forklozavimą p. Gugis raportavo tik 1935 metų pabaigoje. Kodel p. Bagočius apie per pusantų metų leido nemokančiam jokių obligacijų ant nuosavybės p. Čepukui naudotis ta nuosavybe? Kodel p. Bagočius nieko nesako SLA. Iždininkui už nepildymą Pildomosios Tarybos nutarimų per tokį ilgą laiką, kuomet tais nutarimais liečiama tukstančiai dolerių SLA. turto? Ir kuomet p. Prezidentas sako, kad jis turi tokią galią prižiūrėti ką Iždininkas daro ir ko nedaro ir kuomet tos galios nepanaudojo šitam atsitikime, tai delko tas nepadaryta?

Lygiai tiek pat vertės turi ir p. Bagočiaus šukavimai apie „diskvalifikuotus“ bondus. Jis sako, kad negalėjo gauti geresnių už turimus bondus ir ėmė tokius, kokius tinkamiausius galėjo gauti. Bet gi faktas yra, kad gavo bent trijų žymiausių ekspertų investimentų įstaigų pripažintus geras bondus, kurie jau buvo „kvalifikuoti“ ir turėjo amortizacijos teises. Tik pamislykiet gerbiami skaitytojai: p. Bagočius pardavė Gegužės 15, 1936, „šiuksles“, kaip jis vadina, ir už jas nupirko tokiai pat „par value“ sumai kvalifikuotus su amortizacijos teise bondus ir dar uždirbo „cash if you please“ \$3,867.67. Bet vistik buvusį Pildomųjų Tarybų palikta p. Bagočiui tik „šiukslės“, tik „diskvalifikuoti“ bondai ir tiek. Kur jau čia bent kokis sensas ir logika tokiuose bandymuose įrodyti, kad viskas bloga, ką buvusių SLA. viršininkai darė, ir viskas tik kopuikaušiai, ką p. Bagočiaus vadovaujama Pildomoji Taryba daro. Užtat nei nenuostabu, kad dabartinė Pildomajai Tarybai susidaro rūpesčio, galvosukio ir gal net susikrimitimo iš prieštasties esamos SLA. vadovybėje padėties. Kuomet pats Prezidentas kiek drutas stengiasi kologiausiai įsivesioje organizacijos ekonominę padėtį pastatyti, tai jau ištikro susidaro rūpestis ir susikrimitimas netik Pildomajai Tarybai, bet visiems Susivienijimo nariams.

Tokie Prezidento žygiai gali padaryti ir beabejo padaro organizacijai žalos, nes naikina visuomenėje ją pasitikėjimą, kurį Susivienijimas Lietuvių Amerikoje anais laikais turėjo ir dabar privalėtų turėti. Prie progos noriu pastebėti, kad labai keistas protestas ir SLA. 86-tos kuopos, iš Pittsburgh, Pa. Gerbiama kuopa randa žalingais mano rašinius ir reikalauja, kad „Tėvynės“ re-daktorius ir Pildomoji Taryba uždraustų man rašinėti SLA. organe mūsų visų organizacijos reikalais. Kuomet SLA. Prezidentas p. Bagočius rašinėja ir mūsų organizacijos padė-tį visuomenės akyse kiek galėdamas diskredituoja, tai tas gerai, bet kuomet aš bandau organizacijos padėtį apginti ir pastebiu, kad organizacijos Prezidentui netinka taip daryti, tai sulig jų jau darau blogai. Tai tau ir demokratija Susivienijime... Vadinasi mums viskas galima, bet kitiems SLA.

S. L. A. REIKALAI

S. L. A. APSKRIČIU DARBUOTĖ

SLA. 6-TO APSKRIČIO KUOPOMS.

SLA. 6-to apskričio suvažiavimas įvyks sekmadienį, gegužės 17 d., 1 val. popietę, šv. Kazimiero Lietuvių Parapijos Svetainėje, 1200 W. 15-th Ave., Gary, Ind.

Visi kuopų išrinkti atstovai malonėkiet pributi laiku atsi-veždami gerų sumanymų del apskričio ir SLA. labo.

A. J. Zalatorius, pirm., Justas Čiliauskas, sekr.

IS S. L. A. KUOPU DARBUOTĖS

MANCHESTER, CONN.

SLA. 207 Kp. Jubiliejinis Parėngimas Pasekmingai Pavyko.

Balandžio 26 d. SLA. 207 kp. šventė savo 20 metų pasekmingo gyvavimo sukaktuves ir kartu atžymėjo SLA. 50 metų jubiliejų. Šiam parengimui kuopa dėjo pastangas ir lėšas, kad tik kogeriausią viskas pavyktų ir svečiai būtų patenkinti.

2:30 popietę A. Birietė atidarė programą. Po ištario keleto žodžių, perstatė SLA. 207 kp. pirm. J. Užupis programą vedė. Gerb. Užupis pasveikino svečius ir paaiškino, kad vietinės jaunuolės sudainuos Amerikos ir Lietuvos Himnus — p-lės Birutės Užupytės, Zofijos Krauzaičiūtės, Elena Gudžiuniūtės, Adelės Čemerkiutės ir Amilės Šliurpiūtės, akompanavo p-lė Albina Kvetkauskaitė. Dainuojant Amerikos Himną, labai išlėto žengdama pirmyn pasirodė „Amerika“ — p-lė Elena Užupytė, nesdama vėliavą, pasipuošus balta suknele, ant galvos vainikas ir persijuosus mėlyna juosta, ant krutinės parašas „America“. Kada pradėta dainuoti Lietuvos Himną, iš kitos pusės pirmyn žengė „Lietuva“ — p-lė Milda Čemerkiutė, balta pasipuošus, o ant galvos vainikas su žalia juosta, parašas „Lietuva“. Buvo jaudinantys reginys, kada „Lietuva“ priėjus prie „Amerikos“ abi kryžveiai perėjo vėliavas ir pasisveikino.

Po tų programos vedėjas pakvietė p. J. Januškevičių, S. L. A. 207 kp. tvėrėją. Garbės svečias kalbėjo prisiminė 20 metų atgal, kada organizavo 207 kuopą. Tuo tarpu buvo atneštas šukaktuvių pyragas ir jubilijantas p. Januškevičius užžiebė 20 žvakučių. Po tam kalbėjo du miesto valdininkai: Mr. Chambers ir Mr. Bawers. Taipgi anglų kalba kalbėjo gerb. Dr. M. Mikolainis, iš Hartford. Lietuviškai kalbėjo p. M. Čekanauskas, iš Hartford. SLA. Prezidentas adv. F. J. Bagočius kalbėjo anglų ir lietuvių kalbomis. Visų kalbos buvo pašvestos apie lietuvių ir SLA. organizaciją. Dainavo p-lė Adelė Karpuskaitė, Manchesterio ir apylinkės lietuviams plačiai žinoma jaunuolė. P-lė Karpuskaitė daug pasitaravo vietinėms draugijoms, ypa tingai SLA. 207 kuopai. Šiame parengime Adelė pradžioje dainavo „Ant Nemuno Kranto“ ir užbaigė programą su daina „Su-

nariams negalima nei prasižioti apie tai, ką mes darome. Aš tikrinu, kad tokis SLA. vadovybės nusistatymas yra nesveikas ir nenaudingas organizacijai ir kenksmingas jos atečiai. S. Gegužis, SLA. Kontrolės Komisijos pirmininkas.

grįšk sunau Lietuvos į tėviškėlę“, pianu akompanavo SLA. veikėjų dukrelė p-lė Albina Kvetkauskaitė. Jaukutė mergaitė Lilija Basčiūtė ir kp. pirm. sunus Albinas Užupukas padainavo du dueto ir po vieną atskirai: Albinas „Paklausykite jus lietuvių“, o Lilija „Mano smuikelė“, akompanavo p-lė Albina Basčiūtė. J. Basčiukas dainavo, lydinč bandžiuke, „Ar tu žinai mano broli“. Taipgi tos pačios jaunuolės ką dainavo himnus sudainavo „Neveski vaikine pačios“. Ponia Norkunienė ir p-lė Matulytė, iš New Britain, Conn., sudainavo „Naktis Svajonėms Papuosta“ ir „Senas Bernas“. P-lė M. Janulis, iš Bridgeport, Conn., dainavo „Ar aš tau, sese, nesakiau“ ir „Plaukia Nemunėlis“.

Dainos ir prkalbos visiems patiko, ką liudijo ramus užsilaikymas ir garsūs aplodismentai.

Buvo daug iš Hartford 124 kuopos valdybos narių ir veikėjų, iš New Britain, Bidgeport, Thompsonville ir Werehouse Point, Conn. Iš New York, N. Y. buvo atvykę gerb. Vizniai, SLA. veikėjai. Iš Bridgeport buvo 4-to apskr. sekr. p-lė Elena Žukauskaitė, su draugėmis ir draugais. Virš 300 svečių dalyvavo.

Pasibaigus programai, buvo pietūs ir šokiai.

Kalbėtojai bei garbės svečiai: SLA. Prezidentas adv. F. J. Bagočius, ponia Bagočienė ir jų jaunutės dukrelės, Dr. M. Mikolainis, jo mamytė ponia Mikolainienė, pp. Januškevičiai, p. M. Čekanauskas ir miesto oficialai Mr. Bawers ir Mr. Chambers.

Sukaktuvių pyragą laimėjo ponia Julė Kasiliauskienė, iš Buckland, Conn. Prie surengimo programos daug pasidarbavo Julė Birietienė ir Ona Užupienė. Ženklielis pagamino p-lė Julė Tvaronačiūtė ir p-lė M. Zorskiūtė prisegiojo svečiams. Gaspadinės, kurios valgius gamino: J. Birietienė, O. Lemežienė, J. Ramanciskienė, E. Šliurpienė, B. Čemerkienė, O. Olijosienė. Joms pri-gelbėjo E. Arlukevičienė ir P. Klezienė. Gaspadoriai: A. Birietė ir J. Tvaronaitis. Laikė parengimo ir parengime darbovisi: pirm. J. Užupis, P. Ambra-sas, A. Tvaronaitis, A. Sokas, J. Tvaronaitis Jr., A. Birietė Jr., B. Kulikauskas, K. Ramanciskis. Tikietų daugiausia iš-pardavė Albinas Užupukas, pona-s Bilevičius iš Warehouse Point ir p-lė J. Tvaronačiūtė.

Valdyba ir komisija nuosir-džiai aciuoja visiems, kurie kuo nors prisidėjo prie šio parengimo ir visiems svečiams už atsilankymą.

Julė Birietienė, rengėja.

ANSONIA, CONN.

Iš SLA. 66 Kp. Susirinkimo. Gegužės 2 d. buvo SLA. 66 kuopos susirinkimas, kuris buvo šauktas atvirutėmis, nes tu-rejo but išspresta klausimas, ar siųsti delegatus į busimą S. L. A. Jubiliejinį Seimą. Po ap-svarstymo, didžiama narių pa-reiškė norą siųsti ir išrinkta šie delegatai: J. Marčiulionis ir S. Bujanauskas.

Pikniko rengimo komisija ra-portavo, kad dar galutinai vietos del pikniko nepaėmė, tai li-kos jiems pavesta, kad tuoj pa-imtų kur nors vietą ir rengtų pikniką.

Org. J. Radzevičius perstatė du naujus narius. Perstatyta keturi. Taipgi už sekr. S. Bujanauskas pareiškė, kad jo sunus

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

VALUATION REPORT

as of December 31, 1935, made to the Insurance Departments of the various States as required by law.

VALUATION EXHIBIT

Assets—Actual and Contingent

Admitted assets \$1,493,655, les \$89,028 — general or expense funds, sick and accident funds and special funds not available for claims \$1,404,627

Liabilities—Actual and Contingent

Net Tabular Mid-Year Values (Whole Life) \$1,243,588
Liabilities of Mortuary or Benefit Funds 22,679

Total \$1,266,267

Ratio per cent. of Assets —	Dec. 31, 1935 — 110.93%
Actual and Contingent —	Dec. 31, 1934 — 108.34%
(Item 38) to Liabilities —	Dec. 31, 1933 — 101.58%
Actual and Contingent —	Dec. 31, 1932 — 102.55%
(Item 51)	Dec. 31, 1931 — 104.25%
	Dec. 31, 1930 — 101.82%

The above valuation indicates that, on the basis of the N. F. C. Table of Mortality with interest at four per cent, the future assessments of the society, at the net rates now being collected, together with the now invested assets, are sufficient to meet all certificates as they mature by their terms, with a margin of safety of \$138,360 (or 10.93%) over and above the statutory standards.

MORTALITY

Ratio per cent of actual to expected mortality on gross amount at risk during

1935 — 120.81%
1934 — 142.51%
1933 — 125.61%
1932 — 139.09%
1931 — 120.14%

INTEREST INCOME FROM INVESTMENTS

Net rate of interest on benefit funds during

1935 — 2.72%
1934 — 4.4 %
1933 — 3.4 %
1932 — 4.0 %
1931 — 5.4 %

County of New York } ss:
State of New York }

W. H. Gould, being duly sworn, deposes and says that he is the actuary (accountant) who made the foregoing computations and answers to the questions above set forth concerning the condition of the LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA as of December 31, 1935, and that the same are correct and true to the best of his information, knowledge and belief.

W. H. GOULD

(Actuary)

M. J. VINIKAS

(Secretary)

persikėlė į saugusių skyrių.

Į susirinkimą atsilankė keli jauni vaikinai, kurių buvo patarė iš SLA. Centro atvirutės, vėję. Ne kalnus butumete nukadę priimti. Jie buvo prisigdyti. Po prisigdinimo, visi nariai karštai jiems plojo, lig pareikšdami džiaugsmą, kad naujos jėgos stoja į šią organizaciją. Nėra abejonės, kai mes pavargsim bedirbdami, tai paprašysim šių jaunų žmonių, kad užimtų mūsų vietas.

J. Marčiulionis.

BINGHAMTON, N. Y.

Atsakymas SLA. 50 Kp. Nariui. „Naujienu“ balandžio 25 d. š. m. laidoje tulas slapukas, pasirašęs SLA. 50 kp. Narys, išdrožė ilgą korespondenciją iš kuopos susirinkimo ir bendrai kuopos gyvavimo, kurioje labai apšmeižta nekurie asmenys ir prasielenta su teisybe. Jei visi tie melagingi šmeižtai būtų metami vien kaipo eliniui SLA. nariui, gal nutylėčiau ir laik-rašty vietos neieškočiau, bet kadangi daug surišta su mano finansų raštininkavimu — esu priverstas atsakyti.

Eilėje įvairių nusiskundimų, didžiausias rūpestis p. Nariui (mano sutrumpinta), tai tas įsivaizduotasis fasizmas ir, kad du „vyrukai“ buvo išrinkti delegatais į SLA. Seimą. Ar ne bereikalo p. Narys rupiniesi, kokias „užgaidas“ tie „vyrukai“ palaikys? Turiu pasakyti, kad jie nors ir „vyrukai“, bet visgi galvas turi, tad užtikrinu, kad

jiedu nesivaržydami stovės už visą tą, kas bus naudinga del viso SLA. narių labo ir gero-rėję iš SLA. Centro atvirutės, vėję. Ne kalnus butumete nukadę priimti. Jie buvo prisigdyti. Po prisigdinimo, visi nariai karštai jiems plojo, lig pareikšdami džiaugsmą, kad naujos jėgos stoja į šią organizaciją. Nėra abejonės, kai mes pavargsim bedirbdami, tai paprašysim šių jaunų žmonių, kad užimtų mūsų vietas.

Rašai del mano „didelio po-niškumo ir pasiputimo net kuopos daktaras kvotėjas liko sus-penduotas“. Nejaugi p. Narys nori pastatyti kuopos Dr. Kvotėją į tokia nerimtą padėtį, kad jis tik tiek ir težinotų, kaip duotis save suspenduoti tokiame „vyrukui“, daleiskim, dar ir „pasiputėliui“?

Turiu pasakyti visų žiniais, kad aš iš savo pusės dariau kas buvo galima, kad daktarą kvotėją prie SLA. palaikius. Bet kai jis (Dr. Kvot.) man aseta-mi vien kaipo eliniui SLA. nariui, gal nutylėčiau ir laik-rašty vietos neieškočiau, bet kadangi daug surišta su mano finansų raštininkavimu — esu priverstas atsakyti.

braukiasi vien dėl to, kad jam antru sykį pilnos pasepos nebemoka, kitas vėl braukiasi, kad Centro viršininkai nepatinka, o kitas, nežinau, gal braukiasi, kad fin. raštininkas nepatinka. Gal, p. Narys, paaiškintumei ką aš tokiais atvejais turėčiau daryti?

Daug kalbi, p. Narys, apie kokias ten slapstas agitacijas, išvadini Lėpą, Rakauską, Almaną melagiais ir agitatoriais, pats tuo biauariai apsimeludamas, nes aš jokių ten nebutų dalykų apie SLA. niekus nepasakojau ir po stubas jokios agitacijos nevarinėjau. Almanas ant tiek atsargus, kad kistų pirštus į ugnį. Abejoju ir ar kiti tam panašiai darė.

Taip apšmeiždamas, matyt, nori suversti visą bėdą už išieikvojimą kuopos išdo ant savo priešų ir pats su savo draugais nekaltais avinėliais prieš kuopos narius pasirodyti. Pažiūrėkim į faktus, kaip ištikrųjų ten buvo. Pirmiausia, visi dalyvavusieji susirinkime nariai žino, kad nebuvo pakeltas klausimas apkalbėti delegatų tinkamumą. Lygiai nebuvo rimtai kalbėta, kas bus kai išmokėsime iš kuopos išdo \$80. Visi žino, kad pirmą buvo, beveik vienbalsiai nusispaus, kad kuopa siųstų du delegatų ir mokėtų po \$40. Pasakui tik ejo prie balsavimo, kas bus tie delegatai. Tad jei buvė toki gerų kuopos gaspadoriai ir, kaip p. Narys didžiūojasi, ta „didžiūma aktyvesnių narių“ ir taja „pažangiaja“ vaktyba, pasakykite kur buvėte visi kai reikėjo išskirti tuos klausimus ant apkalbėjimo? Be ne, visi tylėjote. Tuo aiškiai save išduodate, kad išankstai turėjote narių „užpumpuotų“, kaip kad p. Narys, primeti priešingai puisei. Mat, jautėtės, kad nereikalinga toki apkalbėjimas, nes tikri buvėte laimėjimu. Beabejo viskas būtų gerai p. Nariui, jei jūs ar draugai po tą \$40 būtų gavę. Ar čia ne per daug vienpusiškumas?

Buvo ir daugiau dar ten prirašyta, bet manau, palieštieji asmenys patys už save atsakys. Nežinau ką mano atsiekti toki korespondentams tokiu savo elgesiu? Negana, kad daro ne sportiškai, bet ir nedemokratiškai. Kam tie bobiški pliotkavimai ir tas pavydas? Ar šitaip elgdami buside „doro elgesio, garbės verti lietuviai“? Ne! Nei SLA, nei kuopai tokiais žygiais naudoti nepadarysime.

K. A. Almanas,
SLA. 50 kp. fin. rašt.

Red. Priešas: But buvė geriau, jei šis rašinys būtų pasištas tam laikraščiui, kuriame minima korespondencija tilpo.

TORONTO, KANADA. Viešas Pareiškimas.

Šių metų „Darbininkų Žody“ No. 14 Matas Guoba viešai pasako, kad laike Pasaulinio Lietuvių Kongreso Kaune O. Kalinauskienė atstovavo SLA. 236 kuopą.

Mes, 1935 metų SLA. 236 kuopos valdybos nariai, viešai pareiškiam, kad O. Kalinauskienė nesam davė jokio mandato atstovauti mūsų kuopą minime kongrese. Jei O. Kalinauskienė ir turėjo tokį mandatą, kaip M. Guoba sako, tai tik falsifikuotu būdu pasidaryta, kuris nieko bendro neturi su S. L. A. 236 kuopa ir jos valdybos nariais.

SLA. 236 kp. valdybos nariai:

J. Jokubynas,
A. S. Kovoliunas,
A. Frenzeli,
V. Dagilis,
O. Indrelienė.

DETROIT, MICH.

Iš SLA. 352 Kp. Susirinkimo. Sekmadienį, gegužės 3 d., Lietuvių Svetainėje buvo SLA. 352 kp. mėnesinis susirinkimas. Narių susirinko mažai, turbūt daugelis pamiršo, kad susirinkimo laikas pakeista iš antros valandos popietį, į devintą valandą rytė.

Skaityta gana ilgas pereito susirinkimo protokolas ir vienbalsiai priimtas. Valdybos raportai priimti. Prie komisijų raportų buvo padaryta pranešimas, kad komisija, kuri pereitą susirinkimą buvo išrinkta dalyvauti bendrame pasitarime del saukiamo Clevelande demokratijos gynimui kongreso, pranešė, kad vietos draugijų atstovai turėjo pasitarimą ir pristėmė tam tinkamas rezolucijas. Po raportu, nutarta išrinktus į SLA. Seimą delegatus įgalinti del dalyvavimo minėtame kongrese. Pramogų komisija pranešė, kad jubiliejinis piknikas bus surengtas birželio 7 d., Mary Grove parke, su kalbomis ir muzikaliu programu. Kalbos ir dainos bus leidžiama per mikrofoną, kuriuo aptarnaus ekspertas Simonas Vegella. Komisija užtikrina, kad jie iš savo pusės pasirėžė šį jubiliejinį pikniką padaryti tikra Susivienijimo švente, todėl reikia tikėti, kad nariai supras rengėjų pastangas ir pasistengs visi dalyvauti, o labiausiai delto, kad mūsų kuopa šią vasarą turės tik vieną pikniką. Taigi padarykime vieną, bet gerą pikniką.

Kadangi tą pačią dieną pripuola ir kuopos susirinkimas, todel visi nariai atvažiuokite su automobiliais prie svetainės, o po susirinkimo važiuosime į pikniką visi kartu ir podraug nuvešime tuos, kurie neturės mašinų.

Prie naujų sumanymų buvo pasiulyta, kad SLA. 352 kp. drauge su kitom SLA. kuopom ir šiaip draugijom bei klubais pasirūpintų priėmimu atvykstančio garbingo svečio iš Lietuvos, SLA. Garbės Nario, jo tvėrėjo ir aušrininko Dr. Jono Šliupos. Inešimas priimta vienbalsiai ir tam reikalui išrinkta komisija iš šių narių: J. Šimanskis, J. Kibartas ir F. Motuzas.

SLA. 352 Kp. Korespondentas.

MINERSVILLE, PA. SLA. 13 Kp. Pirmininko Žodis Nariams.

SLA. 13 kuopos susirinkimas įvyko gegužės 3 dieną, Stančiko svetainėje. Pirmiausia, tai kaslink naujo įvykio mūsų kuopoje. Aš, kaip kuopos pirmininkas, nusistatčiau visiems nariams išsiuntinėti atvirutes delei delegatų rinkimo į sekantį Seimą. Maniau, kad už tokį savo nusistatymą iš narių susilauksiu jei ne padėkos, tai nors geresnės nariuose įtekmės už bandymą atlikti to, kas nurodoma SLA. Konstitucijoje. Bet kur tau! Buvo tokių narių, kurie pasisakė, kad prie šios kuopos priguli jau 20 metų, bet dar tik pirmu sykį tokią žinią gausiu. (Reiškia, seniau SLA. 13 kp. delegatus išrinkdavo ne suilg konstitucijos nurodymo?

Red.) Bet aš tai dariau del visų narių labo ir pildydamas S. L. A. Konstituciją. Prieš balandžio 2 dienos susirinkimą aš buvau davęs nariams žinią per organą, kad bus renkama Pildomoji Taryba ir kada nariai pareikalavo manęs, kad tą dieną rinkti ir delegatus, tai aš, kaip pirmininkas, nenorėdamas savo nusistatymo sulaužyti, atsisaukiau į narius, kad palikti delegatų rinkimą kitam susirinkimui, kuris bus susauktas atvirutėmis, ką ir padariau: atvirutės buvo išsiųsta visiems SLA. 13 kuopos nariams. To pasekose buvo tiek smagu, kad

į susirinkimą gegužės 3 dieną atsilankė kiek daugiau narių ir delegato rinkimo balsavimuose dalyvavo 46 nariai.

Renkant delegatą, buvo perstatyta p. M. Šaparnis ir A. Banišauskas. Pastarasis išrinktas delegatu, gaudamas 30 balsų, prieš 16 balsų, kurie paduota už p. Šaparnį.

Taipgi didžiūma balsų buvo nutarta suteikti mandatą p. Šmulskičiui.

Susirinkimas baigėsi labai gražiai, broliškai ir ramiai. Todel gerbiamei SLA. 13 kuopos nariai, kurie buvėte kuopos susirinkime, atlikote savo užduotį ir už dalyvavimą jums tariau širdingą ačiū. Tie, kurie nedalyvavote, tai gal jums gyvenimo aplinkybės neleidė tai padaryti ir todėl jums atleisti. Bet tik tieems aš nesurandu žodžių, kurie neįvertina to, ką aš noriu pildyti.

Šį savo rašinėlį taikau tiems nariams, kurie nebuvo te kuopos susirinkime, kad pasisakė „Tėvynėje“ žinotumet, kas buvo tariama ir kaip mūsų kuopos reikalai vedami.

Jurgis Klimas,
SLA. 13 kp. pirm.

ST. LOUIS, MO.

Dr. J. Šliupas Bus Kviečiamas Pas Mus.

Balandžio 25 d. SLA. 214 kuopa laikė susirinkimą. Narių dalyvavo vos 25. Buvo balsavimai Pild. Tarybos. Balsus suskaitė Walter Domash, J. Klastaitis ir Skirstona. Pirmininkas L. Čepaitis pasiskelbė balsavimų pasekmes, balsuotus balsus sudėjo į konvertą ir užlipino del greito pasijuntimo į Centra.

Draugas John Bukauskas pakėlė klausimą kaslink siuntimo delegatų į Seimą. Pirm. L. Čepaitis užklauso narių, gal kas randasi morinčių į delegatus? J. Klastaitis buvo apsiėmęs, bet kad nekurie nariai pareiškė pasipriešinimą, buk J. Klastaitis turė labai silpną iškalbą. Draugas M. Mikaila pareiškė, kad kuopa turėtų siųsti delegatą, kuris galėtų nuvesti kaip kuopos, taip ir SLA. reikalus ir perstatė Walter Domash, bet W. Domash pareiškė, kad aplinkybės nepaleidžia ir padėkotoj atsiskakė. Tuomet pirm. L. Čepaitis uždarė diskusijas ir mandatą blankas sunaikino.

SLA. 214 kuopa nutarė užkviesti į St. Louis, Mo. augštai gerb. Dr. J. Šliupą. Del pirmo svečio ir parengimo prakalbų išrinkta komisija: Walter Domash ir J. Klastaitis, kuriems pavesta visas reikalas atlikti.

Butų gerai, kad ir iš kitų apylinkės miestų ir miestelių kuopos kviești Dr. J. Šliupą. Tokiu būdu kitos kuopos galėtų prisijusti savo komisijas ir sykiu prisidėdami galėtume netik kad prakalbas surengti, bet ir pietus iškelti. Butų gražu.

Walter Domash,
4630 Kossuth Ave.,
St. Louis, Mo.

SO. BOSTON, MASS.

Užuojauta Ponai, Minkienė. Gegužės 4 dieną mirė SLA. 43 kuopos narys Mikas Paltanavičius. Palaidotas gegužės 6 dieną. Velionis Paltanavičius senas lietuvių veikėjas ir SLA. veteranas, sirgo ilgus metus ir pastaruoju laiku negalėjo išlipinti iš lovos. Laidotuvėmis rūpinosi graboriūs J. Kasparas. SLA. 43 kp. uždėjo gėlių vainiką ant velionio karsto ir nuo SLA. gražūs gėlių vainikas buvo.

Varde SLA. 43 kuopos reikiu užuojauta ir simpatiją mūsų kuopos vice-prezidentei ponai V. Minkienė iš priežasties mirties jos tėvelio.

S. Mockus.

REZOLIUCIJA SLA. 122 KUOPOS SKUNDŲ REIKALAE.

Kadangi „Naujienu“ No. 88, balandžio 13 d., š. m., tilpo korespondencija šmeižianti ir inkriminuojanti sukybė SLA. 122 kuopą ir narius;

Kadangi pasiremiant ta korespondencija, arba nežinomo ir neatsakančio asmens skundu, neteisingu užmetimu, SLA. Prezidentas, adv. F. Bagočius, reikalauja panaikinti Centro valdybos ir kuopos delegatų rinkimus, ir

Kadangi SLA. Prezidentas, p. Bagočius, atsisako išduoti skundiko vardą, tai SLA. 122 kuopa, savo susirinkime, gegužės 3 dieną, 1936 metais, laikytame J. Dimbelio svetainėje, Chicago, Illinois, nutarė:

1. Pareikšti ir patvirtinti, jog SLA. 122 kuopos balsavimai į Pildomąją Tarybą ir Seimo delegatų rinkimai buvo teisingai ir tvarkingai atlikti, prisilaikant SLA. konstitucijos, ką piliudijo visi trys balsų skaitytojai, valdybos nariai ir tas faktas, kad susirinkime nebuvo keiliama jokių tame reikale abejočių;

2. Reikalauti, kad SLA. Prezidentas, adv. F. Bagočius, išduotų neteisėgų skundų davėjų vardą, ir

3. Pareikalauti, kad „Naujienu“ atšauktų savo korespon-

dento neteisingsus šmeižtus prieš mūsų kuopą ir jos darbuotojus.

SLA. 122 kuopos valdyba: Frank Raila, pirmininkas, Juozas Zubrickas, pirm. pagelb., Liudvikas Geležinis, raštinin., Kazys Kolch, kasininkas.

DORCHESTER, MASS.

Nauja Jaunuolių Kuopa.

Naujai susitvėrus SLA. jaunuolių kuopa jau pradeda veikti. Savo pirmą pikniką ir pirmą pikniką šiame sezone šioj apylinkėj jie pasirėžė surengti sekmdienį, gegužės 24, 1936, Remuvos Parke, Montello, Mass.

Jie žada surengti tokį puikų pikniką, kad kitos organizacijos, reigiant piknikus galėtų imty iš jų pavyzdį. Bus įvairus sporto ir žaislų programos. Taipgi jaunuoliai patarnaus atsilankiusiems svečiams su visokiais valgiais ir gėrimais. Gros pargarsėję Al. Steven's Radio Orkestras.

Busai išėis 12 val. dieną nuo Lietuvių Svetainės, So. Boston, Mass ir nuo Dorchester Ave., kampas Park St., Fields corner, Dorchester, Mass.

Visi lietuviai yra kviečiami atsilankyti į šį pikniką ir tuo paremti naujų jaunuolių kuopą, o jaunuoliai jums atsilygins, atsilankydami į jūsų įvairius parengimus.

Juozas Lekys.

A. a M. Paltanavičius

Mykolas Paltanavičius, gimęs rugsėjo 15, 1875, Mozuliskiu kaime, Gudelių valsčiuje, Veiverių parapijoje, Mariampolės apskrityje. Mokinosi Prienuose ir Veiveriuose.

Į Jungt. Valstijas pribuvo 1892 m. kovo mėnesį. Lietuvoje budamas slapta mokydavo mažus vaikus Leskavos kaime ir Pajiesy ir kitur. Laikai vaikų mokymui buvo gana sunkūs, nuolat reikėdavo saugotis žandarų ir turėti vietą kur paslėpti knygas ir kur vaikam pasikavoti.

Pribuvęs į Jungt. Valstijas greitai griebėsi išmokyti čionaitinę kalbą ir į porą metų jau galėjo patarnauti čia gyvenantiems, bet nemokantiems anglų kalbos lietuviams. Pirmiausia apsigyveno uky netoli Hartford, Conn. Šioje apylinkėje buvo apsigyvenę apie porą šimtų lietuvių, daugiausia ką tik pribuvusių iš Lietuvos. Jau buvo ir keletas ukininkų, kurie taipgi nusijūriavėję nuo amerikony, sodino tabaką ir kitokiu ukio pramonėm vertėsi. Lietuviai darbininkai susidėdavo šventadieniais gana dideliais būrais ir labai įprato girtuokliauti pirkdami obuolių sunksaide. Įpratę gerti saide — rasdavo šnapas ir kitus svaiginančius gėrimus.

Paltanavičiui pasirodė labai blėdingas lietuviams gyvenimas, todėl jis ėmėsi kalbėti saviems: „Negerai, broliai, darote gerdami. Mes ir taip tamsūs iš po rusų letenos pasprukome, bet atsivežem su savim nors doros, kurią mums tėvai namuose davė. Šitaip čionai gyvendami, prarasime tą dorą ir liksime visai valkatomis.“

Paltanavičius pasirūpino punda elementorių ir pradėjo mokyklą ant gražios pievutės pas Petrą Sabonį, Seantico apylinkėje, kur susirinkdavo gražūs būrelis lietuvių šventadieniais ir mokindavosi. Bet, žinoma, ne visi. Kiti praminė jį nematyti kunigi ir pradėjo priešingą agitaciją varyti. Vieną kartą Paltanavičius atvažiuo dviračiu ir atsivežė punda knygų, pas Stasį Mažeiką, Rye Street, ir pamatęs burį vyrų atėjo su knygomis ir atsisėdęs tarpe jų tarė: „Na, vyrai aš čia turiu

labai gražių knygų. Jūs galite sau nusipirkti, duodami man kiek aš mokėjau. O jeigu jums sunku skaityti, tai sėskite čia aplinkui — aš jums paskaitysiu. Tuo tarpu kai kurie pradėjo kuždėtis: „Na, mes šitam kunigui nors kartą padarykim galą — pulkim nuo visų šonų atsit galvos!“

Paltanavičius nugirdo, kad jam pirtis rengiama, todėl knygas sumetė į krepšį ir laukė, kas čia bus. O čia staiga pradėjo rėkti: „Trynkite į trynkite!“ Po nekuriu laiko viršutiniai pradėjo keltis ir pamatė, kad Paltanavičius jau toli nuo jų, o jie trina savo draugus. Daug kartų Paltanavičius išspruko iš savo tamsių tautiečių.

Neužilgo čia užkliuvo ir M. J. Damijonaitis, kuris irgi prisidėjo prie Paltanavičiaus ir darbas buvo pradėtas stipriau: sutvėrė SLA. kuopą ir TMD. kuopą, pradėjo platinti „Vienybę“, „Lietuvą“, „Tėvynę“. Prie jų kartais atvažiuodavo kunigukas Žebrys iš New Britain, Conn. ir patardavo gražių dalykų. Vieną kartą net teatrą surengė Mažeikos kloune. Bet ir patys nusigando, kaip žmonės iš nekulturningų nepasidaro apšviestai ir trumpą laiką. Susirinkimui kuoną neva žiūrėti, bet ką čia žiūrėti? Pradėjo rėkauti, rukti ir bartis. Drausmės jokios negalima buvo pasiulyti. Sumanė greitai užbaigti, kad kartais klouno nesudegintų ir susigriebė savo daiktus paspruko namo.

M. J. Damijonaitis tada dirbo prie Broad Brook miestely ant ukės, o Paltanavičius audeklų dirbtuvė. Turėdamas laiko, va karais ir šeštadieniais popietų Paltanavičius čia padarė tą gražų laikrodį, kuris buvo išleistas loterijai, kad atgaivintus T. M. Draugiją, pradėjusį silpti.

Vėliau čia begyvenant jam teko susirašyti su Saboniu, kuris tada gyveno Lawrence, Mass., irgi kovojo su vilenskiškais pakliuvusiais lenkų itakai. Sutarė Sabonis su Paltanavičium suvažiuoti į Providence, R. I. ir abudu mėgino surasti sau darbą. Bet darbų nebuvo, delto Sabonis prisirašė prie kariuomenės, o Paltanavičiui davė

adresus savo draugų, patardamas važiuoti į Lawrence, Mass. ir darbuotis toliau, ką Paltanavičius ir padarė.

Čia taipgi buvo palaida bala. Vilenski lietuviai baisiai neken-tė savųjų, bet glaudėsi prie lenkų. Reikėjo darbuotis, kad juos savin patraukti. Pasikalbėjus su geresniais vyrais paėmė svetainę ant Mommon St. Čia sutvėrė vakarinę mokyklą, į kurią ateidavo ir nekurie geri dirbtuvių „bosai“ mokinti lietuvių anglų kalbos. Prie mokyklės susitvėrė ir Lietuvos Sunų Draugija susišelpiti ligoje, T. M. D. kuopa ir klubas.

Kliubas buvo padalinęs vakarus, kad šį-tą pramokus: vieną vakarą mokindavo skaityti ir rašyti, kitą vakarą taisyti laikrodžius ar panašiai ką nors. Trečiadieniais nieko neveikdavo tik linksminosi. Susirado ir muzikantų. Šeštadieniais turėdavo šokių. Pasidarę sceną kartas nuo karto turėdavo ir perstatymus. Tarpe šio burio prisidėjo pritraukimas jaunųjų ir nė vienas nesigynė esąs lietuvis. Iš šito burelio išaugo ir gerų vyrų.

Kelias metais Lawrence pasidarė lietuvišku. Vėliau pribuvo čia ir kunigas Šestokas (dabar New Yorke) ir sutvėrė parapiją.

Tais laikais Paltanavičius gavo darbą agenturoje, kuri jį perkėlė į Worcester, Mass. Čia taipgi buvo naujokynė, tik keli lietuviai buvo susipratę, su kuriais pradėjo darbuotis. Sutvėrė TMD. kuopą, o SLA. kuopa jau buvo. Sutvėrė Lietuvių Pilietišką Klubą, kuris dabar turi apie 700 narių, gražią svetainę ir vasarnamį. Buvo sunki pradžia ir daug darbo.

Čia Paltanavičiui bedirbant, Antanas Žvingila, iš Lawrence, persikėlė į So. Bostoną ir sumanė pradėti leisti „Keleivį“. Gerai pažinęs Paltanavičių būnant Lawrence, pasikvietė už redaktorių. Paltanavičius, budamas smarkus jaunas žmogus, „Keleivį“ netik suredegavo, bet leikdosi ir į apylinkę prenumeratų rinkti. „Keleivis“ greitai laiku įgavo skaitytojų ir pradėjo gyvuoti. Čia gyvendamas Paltanavičius susirašinėjo su Stefanija Kairukščiute iš Prienu, Lietuvoje, kuri baigus aptiekorystės mokslą Maskvoje, sumanė važiuoti į Ameriką. Pribuvęs panelei Kairukščiutei — Paltanavičius apsisėdė su ja.

Tuo metu „Keleivį“ apleido, nuvažiuo į Worcester, Mass ir čia susidaręs mažą spaustuvelę pradėjo leisti mėnesinį „Amerikos Lietuvių“ ir užsidėjo laivakorčių agentūrą. Sunkiai vargęs iš pradžių, vėliau pradėjo biskį geriau sektis. Netrukus atėjo ir 1914 m. ir prasidėjo Didysis Karas. Žmonės pradėjo įdomauti dažnesnių žinių. Čia Paltanavičius sumanė išleisti žinių lapą kasdien, kuris vadinosi „International“ delto, kad buvo spausdinamas trijose kalbose: lietuviškai, lenkiškai ir rusiškai, nes tų žmonių radosi mieste. Bet pasklydus žiniom, kad Lenkija kariauja už savo žemę, o Lietuva nesideda prie jų — lenkai tuojau pradėjo boikotuoti šią lapelį.

Tada Paltanavičius pradėjo leisti savaitinį „Amerikos Lietuvių“, kuris greitai laiku patiko žmonėms ir gavo apie 5,000 skaitytojų. Karo metais agentūros biznis visai žuvo, delto reikėjo gyventi iš laikraščio, apsimokėti darbininkams, ponia ir tt. Sunkiai dirbo Paltanavičius. Nekartą jį žmonės matė ir 12 ir 1 valandą nakties savo spaustuvelėje dirbantį.

Ant galo Paltanavičius sumanė savo namą pasistatyti. Nupirko lotą netoli nuo savo vietos ir pradėjo planuoti namą.

1923 metais nuvažiuo pamatyti nepriklausomos savo tėvynės Lietuvos, kuriai jis tiek darbavosi dėdamas didžiausius apgarsinimus Lietuvos bony ir savo ofise agentavo su visais savo darbininkais. Nestebėtina, kad Worcesteris buvo parduota daugiau Lietuvos Bonų, negu kur kitur Amerikoje.

Budamas Lietuvoje gražiai aprašė apie Lietuvos gyvenimą. Sugrįžęs ėmėsi vėl prie darbo. Prasidėjo gana sunkūs laikai. Reikėjo dėti daugiau darbo, pastangas ir rupeščių. Rupeštis ir nemiga naikino sveikatą. Pirmiausiai kojos pradėjo skaudėti, kad vos galėjo pavaikščioti. Paskui po ilgesniams įtempimui nervų gavo ataką paralyžiaus ir 10 savaitių išgulėjo turėdamas viltį, kad specialistai gydys jį pagalbės ir atitaisys numiemusį šoną, koją ir ranką. Pasikėlė ir pradėjo vaikščioti šiaip taip. Gydysiojai ir slaugės ramino ligonį ir nuliudusią jo žmoną ir dvi dukreles. Gelbėjo finansiskai patys save, nes ligoniui nieku pagalbēt negalėjo. Paltanavičius jautė, kad jo darbas del tėvynės ir žmonijos labo užbaigtas, nes jau ne bėgios taip, kaip pirmiaus kad pagalbēt kiekvienam savo artimui, kiekvienam tautiškam užmanymui ir visokiems reikalams.

Dalykai ejo blogyn, kuomet su liga kartu ejo depresija. Laikraštis ir agentura vos galėjo užsilaikyti, nes darbininkai pripratę prie gerų algų ir laikų nepaisė padėties darbdavio, laukdami kuomet nupuls visiški, tuomet galės jo triusu pasinaudoti.

Taip ir buvo. Paltanavičius 27-tą lapkričio, 1928 metais apleido savo vietą Worcesterį, išėjo vien tik su lazda, palikęs visą savo sunkų 23 metų darbą, laikraštį, spaustuvelę, agentūrą, namą, knygas ir visokių turtų stings žmonėms, kuriems buvo skolingas, kurie jį jei ir buvo nuskriausti, tai ne iš Paltanavičiaus kaltės.

Kada Paltanavičiui liko vien tik lazda — atsivertė kitas lapas jo gyvenime. Visuomet budamas aktyvas ir veiklus, per du metu vandravo po šiltesnius kraštus, nes suparalyžiūntas šonas nepakentė šalčio. Apilankė Floridą, Miami, Jacksonvillę, Kubą ir kitas vietas. Dantyrė daug, matė daug, kentėjo daug. Kreipėsi prie savųjų, bet savieji jo nepriėmė.

Kuomet jėgos jį visiškai apleido, sumanė grįžti į rytus. Su dideliu vargu ir pagelba kitų esančių negeresnėje padėty už jį dasigavo į Washingtoną. Bandė kreiptis pagalbos į Lietuvos valdžią, kuriai taip ištikimai tarnavo. Rėmė Lietuvos valdžią nežiurint kokios partijos ji būtų, nepaisant, kad kenkė tas jo ypatingiems reikalams. Visose rinkliavose Nepriklausomos Lietuvos labui buvo pirmas. Aukoją pats ir kitus ragino del Raudono Kryžiaus, del Vilniaus atvadavimo. Rėmė visas susitvėrusias bendroves, aukoją kariuomenei, mokykloms, bendrabučiams ir tt. Bet už tiek patarnavimo, Lietuvos valdžios atstovas nemalonėjo, ne išlausyt žmogaus. Per visą savaitę vaikščiojo į Lietuvos Atstovybę, bet atsakymas buvo vis tas pats — „nėra namie“. Netiktai Lietuvos valdžią, bet ir daug kitų ypatų, kuriems Paltanavičius gyvenime pagalbėjo, ne tik tai kad atsiliepė šaltai, bet visiškai neatsiliepė — ignoravo kaip užmirštą, nereikalingą keleivį, invalidą. Tačiau buvo tokių, kurie parodė „žmogui po Medžių“ užuojautą, kuris tai labai įvertino. Gyvenimas, visgi, yra milžiniška pamoka.

A. B. Strimaitis.

IVAIRIOS ŽINIOS

IS AMERIKOS LIETUVIŲ GYVENIMO

PASVEIKINKIME DR. J. SLIUPĄ.

Anšrininkas Dr. Jonas Sliupa jau čia. Gerbiama svečio sutikimui kelių draugijų išrinktas komitetas rengia vakariene, kuri įvyks gegužės 17 dieną, Labor Lyceum svetainėje, 949 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y., 6 val. vakare. Įžanga asmeniui tik \$1.50.

Vakariene rengimo komisija kviečia visus vietinius ir apylinkės lietuvius į minimą vakariene mūsų gerbiama svečių Aušrininką Dr. J. Sliupą sutikti ir pasveikinti.

Bilietus prašoma užsisakyti išankstai. Kas dar neturite bilietų — patefonuokite bile kuriam šių asmenų: J. Ambraziejus, Evergreen 8-7179; B. J. Schegaus, Evergreen 7-1241; J. Tysliava, Evergreen 7-7840; Dr. A. Petrika, Evergreen 7-9105 ir P. Bajoras, Lackawanna 4-5529.

Vakariene Dr. J. Sliupa plačiai papasakos apie dabartinę Lietuvos padėtį. Bus ir muzikalis programos.

Rengėjai.

SO. BOSTON, MASS.

Liudnas Perskyrimas.

Ant šios žemės žmogaus gyvybė yra incidentas gilioms amžinybės. Jo įstaigos ir nuveikti darbai liekasi nepamirštu paminklu. Jo gražus sugyvenimas su draugais ir šeimos nariais liekana kitiems pavyzdžiui. Žmogus yra ant tiek vertas kiek jis užsitarnauja akys savo draugų ir šeimynos narių. Žmogaus gyvenimas nėra pilnas, jei jis mirdamas nepalieka saldžių atminčių, ne vien šeimai, bet tarpe susidariusių draugų. Tuo buvo amžina atsilis Ona Liutkevičiūtė-Kerdiejienė. Ji jau mirė 30 d. balandžio, 1936 m., turėdama 44 metus amžiaus — dar jauna moteris.

Ona Liutkevičiūtė gimė Suvalkijoje. Į Ameriką atvežta 2 m. amžiaus. Čia baigė pradinę mokyklą ir Highschoolę. Iš pačių jaunų dienų buvo pakviesta dirbti „Sandaros“ Administracijos ofise prie red. Albino Rimkaus redaguojamo laikraščio. Ji tenai dirbo pasekmingai ir gabi per daug metų ir 1918 m. apsisvedė su Jonu Kerdiejumi.

Ne vien, kad ji buvo pasekminga kaip „Sandaros“ Administracijos ofiso vedėja, bet buvo ryški lietuvių darbuotoja. Ji prigulėjo prie „Gabijs“ Choro ir nemažai padėjo komp. M. Petrauskui vesti iš anglų kalbos į lietuvių kalbą muzikos eilėraščius. Senieji „Gabijs“ nariai apie tai daug žino ir labai įvertino jos pastangas. Jos veiklumas ir sugyvenimas su jaunuomene buvo pavyzdingas ir jos kiltingumas ir malonumas cimentavo abiejų moralinį gyvenimą „Gabijs“ draugijoje.

Ona Liutkevičiūtė-Kerdiejienė kaip namų šeimininkė ir žmona Jono Kerdiejaus buvo pavyzdys vedusiems: viską priėmė su kantrumu ir niekad nusiskundė su sunkiomis gyvenimo pareigomis. Auklėjo du sūnus — Butrimą, kuris dabar turi 13 m. amžiaus ir Algį, 11 m. amžiaus. Gražus ir pavyzdingi du vaikai! Žiūrėdamas į juos gali būti jokios klaidos įvertinti motiną ir tėvą, kaip tikrų žmonių ypatybę. Du jaunieji sūnūs liko ant šios žemės gyventi ir buvoti bei sriautaus šaltinio meilės — motinos meilės, kuri yra pamatas ir mokykla. Gaila!... Augščiausio rankose yra viskas: jei trukmas

gyvenime atsiranda, gyvenimas pasipildo padengti tuščią tarpą. Tuo yra tėvas ir Onos Kerdiejienės motina ir sesutės.

Jonai, neliudė! Gyvenimas eina normaliu keliu, nors neteškai gero pagelbininko savo kasdieniame gyvenime. Jūs atlikote gerą darbą gelbėdamas savo žmonos sveikatą per daug metų ir mėnesių iki jos paskutinės atsisveikinimo valandos. Buvau arti tų visų sielvartų ir žinau. Buvai tikras jos vyras. Dabar priimk ateitį racionaliai.

Mes budami artimai su tavim, ištariame giliausią užuojautą tau ir tavo vaikiams. Liudime, kad netekome geros gerasirdės ir linksmos Onos Kerdiejienės. Tebūnie jai Jungtinių Valstijų amžinybės kapas mūsų atminčiai. Kubiliai.

A. a. Ona Kerdiejienė, kaip augščiausiai pranešama, numirė balandžio 30 dieną. Pridėtinai dar reikia paminėti, kad velionė palaidota su bažnytinėmis apeigomis gegužės 2 d. Kalvarijos kapinėse. Laidotuvis dalyvavo gana didelis burių žmonių: velionės giminių, draugų, pažįstamų — kaip lietuvių, taip ir amerikų.

Prie velionės karsto susiūsta nemaža ir gražių gyvų gėlių vainiku, nuo: adv. A. O. Salnų, Dr. Kapočių, pp. Mockų, pp. Kasmauskų, „Gabijs“ choro, giminių, draugų ir pažįstamų.

BINGHAMTON, N. Y.

Gražus Vakarų D. M. R. Birutės.

Balandžio 24 d. š. m. Lietuvių salėje D. M. R. Birutė suvaidino dviejų veiksmų operetę „I Tėvynė“, kuri taip gražiai atvaizdavo prie ko jaunuolių priveda didelis girtuokliavimas ir kokie žmonės iš jų pasilieka. Tai didelė pamoka mūsų jaunajai kartai. Priklauso didelis kreditas p. P. Rakauskui, kuris taip puikiai išlavino vaidilą, kuris labai gražiai vaidinime savo roles atliko. Baigiant vaidinimą, kai visi vaidilos atėjo scenos užtraukė „Aušta Aušrelė“, pasirodė Lietuvos trispalvė. Tai gal ne vienam širdį suspaudė ir ašaros ištryško.

Po vaidinimo tęsėsi šokiai prie gero orkestro. Visi smagiai linksminosi iki 12 val. nakties. Publikos buvo skaitlingai.

Tai yra didelė garbė Birutės jaunimui, kurie ne tik dailės meno lavinasi lietuviškojo dvasioje, bet įvertina ir kitus kultūros darbus. Birutės nariai nusifotografavo ir davė atvaizdą į SLA. Jubiliejinį Albumą už \$15.00. Tai yra graži parama Albumo išleidimui. Bet yra malonu pažymėti, kad birutičių nemažas skaičius yra ir SLA. 50 kp. nariais, nors dar randasi didžiojoje Birutės jaunimo narių, kurie nepriklauso prie SLA. Tai gi ar ne laikas būtų mūsų jaunimui pagalvoti ir apsirūpinti rytojumi, nes nesi užtikrintas, kad visados busi sveikas, neigi esi tikras, kad gyvensi šimtą metų. Todel, kol dar sveikata tarnauja, rupinkitės prisirašyti prie SLA., kurs yra pavyzdžiui visai mūsų tautai. Esant lietuviui ir nepriguli SLA., reiškia tą patį, kaip ir pasakyti: „Nenoriu būti gerų tėvų sunum“.

Jaunuoliai, jeigu jūs ieškote savo idealo, apšvietos, paramos — geriausia galitė rasti SLA., kuris yra vargiščių globėjas. Nariui susirgus, Susivienijimas ištisia labdarinę pagelbos ranką. Tačiau neabejoju, kad mūsų Birutės jaunimas anksčiau ar

vėliau taps SLA. nariais. Jeigu pasirodytų pas nekuriuos jaunuolius nepasitenkinimas prigulėti prie SLA. 50 kuopos bendrai su senąja karta, tai būtų galima įkurti atskirai jaunuolių SLA. kuopą ir galėtumėt patys sau tvarkytis.

Birutės jaunimas gražiai sugyvena; jie surengia šaunius vakarus, ne tik sau, bet jie jau vaidino neskyj SLA. 50 kp. ir kitoms organizacijoms, o kur jie vaidina — visada esti gražūs vakarai.

Atėjus pavasariui, Birutės jaunuoliai ruošiasi prie sporto: įkurė Baseball ir Tennis jautus ir eis lenktyniuotis su savo oponentais.

Birželio 7 dieną š. m. D. M. R. Birutė rengia didelį pikniką p. G. Kuokalo darže. Yra prašomos kitos organizacijos tą dieną nieko nerengti ir tame jaunuolių parengime dalyvauti.

A. Lėpa.

WILKES BARRE, PA.

Užpuolikai Kalėjime.

Kaip jau 17 num. rašiau, kad užpuolikai sugauti, tai visi trys gavo po 53 metus sunkiųjų darbų kalėjimo tik už pirmus tris prasikaltimus: už policistų sužeidimą, automobilio vogimą ir krautuvių išplėšimą. Teisėjas kitų apkaltinimų nepriėmė, nes būtų baumė 158 metai, kas negalima kaliniui išgyventi. J. M., J. J. D. ir L. N., kadangi jie jau eina dvidešimtus metus — galima sakyti visam amžiu.

Bombų Siuntėjų Nesugavo.

Mirė buvęs U. A. Mainerių prezidentas Thomas Maloney, jo sūnus ir M. Gallagher, o kiti du išgiso. Nors kasyklose vienas lietuvis nusišovė ir buvo gandai, kad jis bus siuntėjas bombų, bet niekas jam negalėjo primesti kaltės. Buvo tai šeimyninis nesutikimas nusišovimo priežasčių.

Lietuvis Nominuotas į

Legislaturą.

SLA. 1 kp. narys, Dr. A. J. Valibus ir 291 kp. kvotėjas,

demokratų tikietu laimėjo nominacijas į Pensilvanijos valstijos legislaturą. Apie tai parašysiu kitą sykį plačiau, nes mūsų veikėjas čia gimis ir ver-tas.

Jonas J. Nierius.

ISKILMINGAS KONCERTAS

Nukentėjusiems Nuo Potvynio Lietuvoj.

Koncertas įvyks sekmadienį, gegužės 17 d., 2 val. popietį, gražioj ir milžiniškoj Municipal Hall, E. Broadway, South Boston, Mass.

Šį koncertą išpildys artistė Ona Kubilienė, Elena Tralsas, Dr. DeBlazio, pianistė V. Minikienė ir 70 asmenų simfonijos orkestras. Adv. Suzana Šalnienė kalbės. P. as Jurgis Stukas nufotografuos grupes ir atsilankiusias draugijas.

Šitoks koncertas dar pirmą kartą bus duotas Bostone ir apylinkės lietuviams. Prašome visų būti laiku, nei vėliau atsilankę negausite, nes yra žinoma, kad daug žmonių dalyvaus. Komitetas kviečia visų apylinkių lietuvių būti šiam koncerte ir paremti Lietuvos lietuvių, kurie yra nukentėję nuo potvynio labai nuskriaustai.

Dr. J. L. Pašakarnis, Art. Ona Kubilienė, Red. M. Michelsonas, Dr. J. Landzius-Seymour, Rev. B. F. Kubilius, S. Minkus, J. Kerdiejus.

Paieškojimai

Aš, Agota Zukevičienė, paieškau savo brolio Jokubo Marcinkevičiaus ir pusserės Rožės Malinauskienės, ir pusserės Rožės Malinauskienės, kurie pascina iš Rudaminos miesto, Rudaminos parapijos, Kalvarijos gmino, Suvalkų rėdybos. Žinau kad jie Amerikoje gyvena, bet nežinau kur. Norėčiau su jais susirašinėti, todėl labai gražiai prašau atsišaukti. Aš po tėvais esu Agota Gurskiūtė, o po vyru Zukevičienė. Jei jų nėra gyvų, tai mažų jų vaikai yra, jų šeimyna. Atsišaukite šiuo antrašu:

MRS. AGOTA, ZUKEVIČIENĖ, 1327 Muskingum Ave., ZANESVILLE, OHIO.

Auksinio Konkurso Vajaus Generaliai Organizatoriai

1-MO NEW YORKO-NEW JERSEY RAJONO:

V. Matusevičius, 390 Lorimer St., Brooklyn, N. Y.

2-RO CONNECTICUT RAJONO:

A. J. Birieta, 8 No. Fairfield St., So. Manchester, Conn.

3-ČIO MASSACHUSETTS RAJONO:

(rytinės dalies) A. J. Namakys, 414 W. Broadway, So. Boston, Mass.

(vakarinės dalies)

A. Kriaučialis, 10 Sterling St., Worcester, Mass.

4-TO NEW YORKO RAJONO:

(Šiaurinės dalies) A. Lėpa, 51 Emma St., Binghamton, N. Y.

5-TO WILKES BARRE RAJONO:

M. Kupris, 44 Logan St., Wilkes Barre, Pa.

6-TO SHENANDOAH RAJONO:

P. W. Birštopas, Shenandoah, Pa.

7-TO PHILADELPHIA RAJONO:

A. Tvaranavičius, 5100 Pennway Ave., Philadelphia, Pa.

Viršminėtų Rajonų kuopų organizatoriai visomis informacijomis lai kreipiasi prie savo Rajono Gen. Organizatorių.

8-TO PITTSBURGH RAJONO:

St. Bakanas, 2404 Charles St., N. S. Pittsburgh, Pa.

9-TO CLEVELAND RAJONO:

J. Jarus, 8813 Empire Ave., Cleveland, Ohio.

10-TO MICHIGAN RAJONO:

S. Naudzius, 1567 Seward Ave., Grand Rapids, Mich.

11-TO WISCONSIN RAJONO:

H. Labanauskas, 6631 — 11-th Ave., Kenosha, Wis.

12-TO CHICAGOS RAJONO:

K. P. Deveikis, 1518 S. 48-th Ct., Cicero, Ill.

13-TO PIETINIO ILLINOIS RAJONO:

J. V. Klastaitis, 3961 Westminster Pl., St. Louis, Mo.

14-TO NEBRASKA RAJONO:

I. Zigmantaitis, 3124 V Street, Omaha, Nebr.

16-TO CANADA RAJONO:

J. Jokubynas, 82 Crawford St., Toronto, Ontario, Canada.

Paieškau darbininko dirbti ant ukės. Darbas ant visados, vasarą ir žiemą. Kas mylitė tokį darbą, malonėkite atsišaukti žemiau paduotu antrašu:

M. P. MINIKIEVIČIUS, R. D. 1, EARLVILLE, N. Y.

Kuopos Susirinkimas

Nanticoke, Pa. SLA. 12 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks gegužės 25 d., 7 val. vakare, paprastoj vietoj. Nepamirškite draugai, kad mūsų kuopos susirinkimai dabar laikomi paskutinį pirmadienį kiekvieno mėnesio. Visi nariai atsilankykite, nes yra svarbių reikalų aptarimui. Taipgi neužmirškite užsimokėti užvilktas mokesčius, kad neliktumėt suspenduoti, o vėliaus išbraukti.

B. Kvedaravičius — sek.

S. L. A. KALENDORIUS

KUOPŲ BEI APSKRICIŲ PARENGIMAI

DANBURY, CONN. — SLA. 306 kuopa rengia didelį balių gegužės 16 dieną, svetainėj ant 10-th Street. Prasidės nuo septynios valandos vakare ir tęsis iki 12 valandai nakties. Muzikantai bus lietuviai iš Waterbury ir gros visokių šokių. Rengėjai visus vietoje ir apylinkės lietuvių ir lietuvių kviečia atsilankyti ir linksmai laiką praleisti. — Rengėjai Andrius Radzevičius ir Juozas Muliolis.

Nervuotas — Susierzines?

Štai Greita Pagelba

Kam būti nervuotam ar susierzintam? NUGA-TONE suteiks greitą pagalbą. Tai yra tiesus nervų tinklinis tonikas ir veikia akstiniu visai nervų sistemai. Nervungumas daro žmones erziais ir nemaloniais. Suvaldykit savo nervus su NUGA-TONE ir greitai užmiršit bėdas. NUGA-TONE neturi prasto skonio. Jis yra plokštelio formoje ir lengvas priimti. Paimkit visą mėnesio trytymą už vieną dolerį. Jei rezultatai nepatenkins, jūsų pinigai bus sugrąžinti. Parduoda ir garantuoja visi aptiekos. Neatidėliokit — gaudit bonką šiandien. Venkit pamainų. Reikalaukit tikro NUGA-TONE.

Nuo užkietėjimo imkit — UGA-SOL — Idealių Liuosotojų vidurių 25c. ir 50c.

Reumatizmas Sausgėlė

Nesikankykite savęs skausk. Kaulų Gėlimu, arba Mėšlungiu — raumenų sukimui, nes skaudėjimai ant patalo paguldo. CAPSICO COMPOUND mosis lengvai pašalina viršminėtas ligas; mums šiandien daugybė žmonių siūnia padėkavones pasveikę. Kaina 50c., per pašį 55c. ar dvi už \$1.05. Dukart tvirtesnė 75c. Knyga: „SALTINIS SVEIKATOS“ augalais gydytis, kaina 50 centų.

JUSTIN KULIS

3259 South Halsted Street, CHICAGO, ILL.

Bremen-Europa

7 DIENOS I LIETUVĄ

Greiti traukiniai prie pat laivų BREMEN ir EUROPA Bremerhavene užtikrina patogią kelionę į Kauną.

Arba keliaukite populiariais ekspresiniais laivais

COLUMBUS

HANSA ~ DEUTSCHLAND

HAMBURG ~ NEW YORK

Patogus geležinkeliais susisiekimas iš Bremeno ar Hamburgo.

Informacijų klauskite pas vietinį agentą arba

HAMBURG-AMERICAN LINE

NORTH GERMAN LLOYD

57 BROADWAY, NEW YORK

Nuo Reumatizmo Skausmų Ar Gėlimo

VARTOK KAPO-SALVE

Ši mosis yra garantuota ar p'nigai grąžinami. Apie Kapo-Salve rezultatus ant pareikalavimo galime prisijusti liudijimus. Geriausia mosis nuo ramaty ir kitų skaudulių. Mes patys darom ją ir Garantuojam. Prisiunčiame paštu reikalaujantiems.

SOOTKOOS DRUG CO.

90a Millbury Street, WORCESTER, MASS.

VIENINTĖ LIETUVIŠKA VAISTINĖ WORCESTERYJE.

SLA. PILDOMOSIOS TARYBOS IR PASTOVIUJŲ KOMISIJŲ ADRESAI

Pildomoji Taryba:

Adv. F. J. Bagočius, Prez., 253 W. Broadway, So. Boston, Mass.
J. K. Mažukna, Vice Prez., 1325 W. North Ave., N. S. Pittsburgh, Pa.
Dr. M. J. Vinikas, Sekr., 307 W. 30-th St., New York, N. Y.
Adv. K. P. Gugis, Iždin., 3323 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Dr. J. S. Staneslow, Dr.-Kv., 95 N. Main St., Waterbury, Conn.
S. Mockus, Ižd. GL., 726 E. 7-th St., So. Boston, Mass.
E. Mikužiutė, Ižd. GL., 2121 N. Western, Ave., Chicago, Ill.

Istatų Komisija:

Adv. A. O. Shallos, 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.
V. Šnukštys, 142 North St., Minersville, Pa.
Kun. M. Valadka, 156 Garden St., Lawrence, Mass.

Finansų Komisija:

J. P. Varkala, 3241 So. Halsted St., Chicago, Ill.
J. Marcinkevičius, 4508 — 8-th Ave., Kenosha, Wis.
G. J. Stungis, 6019 So. Maplewood Ave., Chicago, Ill.

Kontrolės Komisija:

S. Gegužis, 38 So. Main St., Mahanoy City, Pa.
S. Cibulskis, 2473 Collier Ave., Far Rockaway, N. Y.
J. M. Bučinskas, 24 Baxter St., Binghamton, N. Y.
SLA. Stovio, Skundų ir Apeliacijų Komisija:
Adv. K. Kalinauskas, 33 Rosemont St., Dorchester, Mass.
A. Zalatorius, 827 W. 33-rd St., Chicago, Ill.
S. Bakanas, 2404 Charles St., N. S. Pittsburgh, Pa.

Apšvietos Komisija:

Dr. A. Montvidas, 2400 Madison St., Chicago, Ill.
Min. B. F. Kubilius, 2 Atlantic St., So. Boston, Mass.

J. Miliauskas, 626 Woodward Ave., McKees Rocks, Pa.

Labdarybės Komisija:

Dr. M. J. Vinikas, 307 W. 30-th St., New York, N. Y.
Mrs. F. G. Edkins, 1418 Muskegon Ave., Grand Rapids, Mich.

V. Černauskas, 236 N. English Ave., Springfield, Ill.

Sveikatos Komisija:

Dr. V. Simkus, 3343 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Dr. J. T. Vitkus, 1286 Norwood Rd., Cleveland, Ohio.

Dr. I. B. Bronushas, 3037 O'Donnell St., Baltimore, Md.

Jaunuolių Komisija:

K. Staneslow, 95 N. Main St., Waterbury, Conn.
S. Levickis, 2308 — 53-rd St., Kenosha, Wis.
B. Sabaliauskytė, Mayview, Pa.